

Årsredovisning 2023 Sävsjö kommun

Beslutad av: Kommunfullmäktige

Datum för beslut: 2024-04-22

Diarienummer: 2024/58

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Förvaltningsberättelse.....	6
Den kommunala koncernen.....	10
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	13
Händelser av väsentlig betydelse	17
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	18
Utvärdering av den kommunala koncernens och kommunens ekonomiska ställning	32
Resultat och ekonomisk ställning - fem år i sammandrag	35
Sävsjö kommunsammanställning.....	36
Avstämning mot finansiella mål.....	37
Nettokostnad per kommuninvånare i kronor.....	38
Förväntad utveckling	40
Balanskravsresultat	41
Räkenskaper	46
Drift- och investeringsredovisning.....	66

Inledning

Årsredovisningen är en del i kommunstyrelsens uppsiktsansvar över nämnder och bolag och är kommunstyrelsens rapport till kommunfullmäktige över den samlade verksamheten och ekonomi för det gångna året.

Innehållet regleras i lagen om kommunal bokföring och redovisning och rådet för kommunal redovisning (RKR) har tagit fram riktlinjer som vi följer i denna årsredovisning.

I avsnittet Förvaltningsberättelse redovisas viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning, händelser av väsentlig betydelse samt den förväntade utvecklingen. Här finns också information om styrning och uppföljning, god ekonomisk hushållning, måluppfyllelse, väsentliga personalförhållanden och en hållbarhetsredovisning.

Räkenskaperna visar kommunen och kommunkoncernens ekonomiska utfall, balansräkningen, investeringar och finansiering. Avsnittet innehåller också noter och redovisningsprinciper som ger en närmare beskrivning av innehållet.

Verksamhetsredovisningar från kommunfullmäktige, kommunstyrelse, nämnder och bolag redovisas i en bilaga till denna årsredovisning. Verksamhetsredovisningen innehåller ekonomiska analyser, måluppföljningar, kommentarer om större personalförändringar och viktiga händelser samt en framåtblick.

Ur kommunalrådets synvinkel

2023, ett år som precis som 2022 var svårt att veta utgången på. Tiden vi lever i är ovanlig på många vis. Vi hör rapporter om att Sveriges kommuners ekonomiska läge är mer ansträngt än på länge och att utmaningarna är stora. Trots detta redovisar Sävsjö kommun ett starkt resultat även 2023 och överskottet ligger på lite dryga 32 miljoner, vilket är nära 27 miljoner högre än budget. Det goda resultatet ger oss möjligheter att investera även framåt men det är samtidigt inte riktigt bra att kommunen under de senaste åren gått med så stort överskott i förhållande till budget. Orsaken till detta är att våra intäkter blivit större än vi budgeterat. Överskottet vet vi till stor del beror på finanserna på central nivå och inte på intäkterna ute i förvaltningarna och de är förstås varmt välkomna. Men vi skulle vara hjälpta av säkrare prognoser. Kanske är det en omöjlighet då vi vet att de beror på många osäkra parametrar och att mycket ligger på riksplanet, men vårt att arbeta vidare med. Löser vi det hade det gjort budgetarbetet lättare och mer rättvist ut mot förvaltningarna, där vi vet att många vänder på kronorna för att få allt att gå runt.

Utmaningar

Ett år som gått där vi minskat med 103 invånare, där barnafödandet har minskat och arbetslösheten bland unga ökat bjuder på rejala utmaningar framöver. För även om flera av dessa siffror har en stark koppling till utvecklingen på arbetsmarknaden just nu står vi ändå inför faktum att vi måste fortsätta arbeta strategiskt och framåtsyftande med detta. Fler måste ut i meningsfull sysselsättning och färre kämpa med psykisk ohälsa.

Inom många sektorer belyses behovet av olika kompetenser. Framtidens kompetensförsörjning är, precis som för övriga kommuner i vårt land, något vi måste arbeta strategiskt och medvetet med för att lösa.

Händelser under året

Invigning av Rörviks skola och även av lokalerna till RIG-motocrossgymnasiet vid Hagabanan i Vrigstad var förstås några riktigt trevliga höjdpunkter under året. Traineetjänster har skapats i samverkan med arbetsförmedlingen som åtgärd mot den ökade arbetslösheten bland unga vuxna i vår kommun. Alla tre är satsningar på vår framtid, våra barn och unga.

Ringgården renoveras för fullt och vi ser fram emot ett renoverat funktionellt särskilt boende för våra äldre. En viktig satsning för våra äldre.

Ett hållbarhetsprogram antogs under året, med åtta viktiga mål för oss att sträva emot.

Det förhållandevis nya Hälsocenter som skapats i samverkan mellan olika aktörer, erbjuder hälsosamtal och aktiviteter som ger många en meningsfull tillvaro i vår kommun.

När det gäller kris och beredskap så har det av förklarliga skäl fått större prioritet och en ny organisation har byggts upp för att hantera utmaningarna framåt. Vi har i flera sammanhang omnämnts för att vara i framkant när det gäller beredskapsarbetet.

Tack för alla goda insatser

Efter många år med en väl fungerande verksamhet och goda resultat kan vi i årsredovisningen läsa att Sävsjö kommun, trots osäkerhet i världen, har ett bra utgångsläge med en stark ekonomi. Det får vi ta med oss framåt då vi troligen kommer möta lite tuffare utmaningar. Vår vision som börjar med "Tillsammans skapar vi Sveriges mest....." pekar på vikten av att vi alla krokas arm och är med och påverkar och skapar det Sävsjö kommun vi vill ha. Tack vare att jag vet vad vi tillsammans åstadkommit hittills är jag övertygad om att vi även framåt kommer göra allt för att Sävsjö kommun ska blomstra. Tillsammans. Tack för allt ni alla gör för vår kommun.

Med hjärta för Sävsjö kommun,

Kommunstyrelsens ordförande, Therese Petersson

Underskrifter

Kommunstyrelsen i Sävsjö kommun den 9 april 2024.

Therese Petersson (KD)
Ordförande

Göran Häll (S)
1:e vice ordförande

Mats Hermansson (M)
2:e vice ordförande

Gunnel Lundgren (KD)

Stefan Persson (KD)

Lena Persson (S)

Christer Sandström (C)

Klas Hjalmarsskog (M)

Kjell Lundqvist (SD)

Förvaltningsberättelse

Översikt över utvecklingen av den kommunala koncernens och kommunens verksamhet

Kommunsektorns ekonomi är mycket ansträngd

Den globala ekonomin påverkas av två stora störningar; den tidigare covid-19-pandemin och Rysslands pågående anfallskrig mot Ukraina.

Kommunernas ekonomiska läge är mer ansträngt än på många år. Höga prisökningar i verksamheterna och ökade pensionskostnader i år och nästa år ger tillsammans med högre räntor tuffa ekonomiska förutsättningar.

Utmaningarna är många och stora. Förutom brist på både ekonomiska resurser och personal har ett antal kommuner de senaste åren drabbats och fler kommer att drabbas av klimatförändringarna. *

**från SKR Ekonomirapporten (Sveriges Kommuner och Regioner) oktober 2023*

Även verksamheterna i Sävsjö kommun har påverkats av omvärldsläget. Arbetet med kris och beredskap är prioriterat och flera verksamheter har märkt av kostnadsutvecklingen.

Sävsjö kommunkoncern redovisar ett starkt resultat 2023 och kan gå in 2024 med förhållandevis goda förutsättningar att möta framtida utmaningar.

Väsentliga förändringar

Befolkningsutveckling

Sävsjö har haft en positiv befolkningsutveckling under perioden 2019-2022. Under 2023 bröts denna utveckling och antal kommuninvånare minskade.

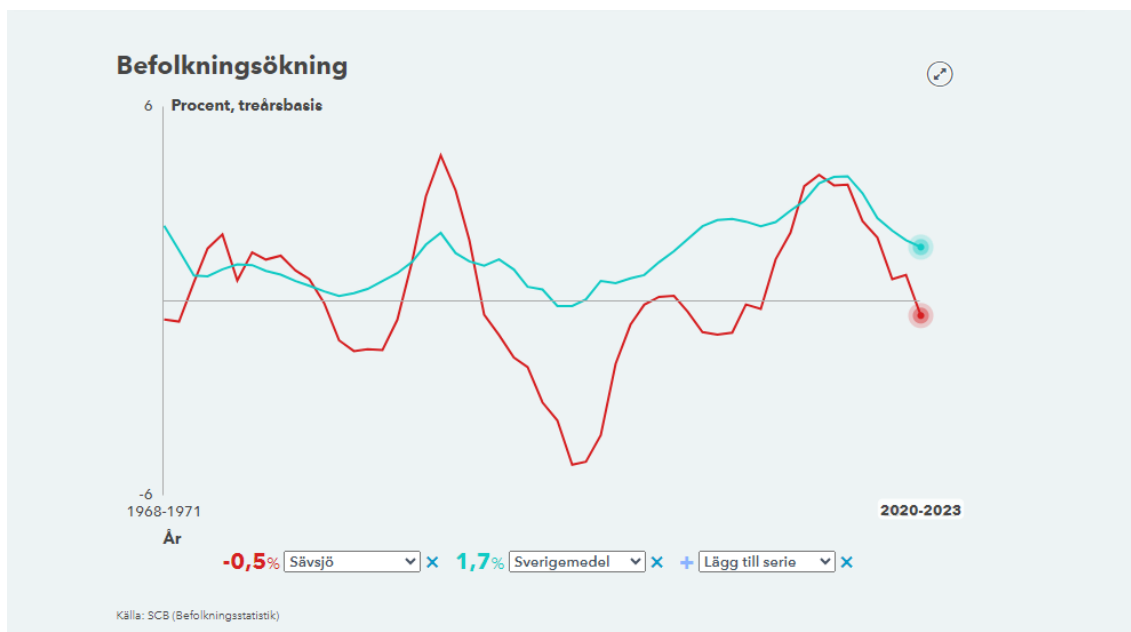
Den sista december 2023 hade Sävsjö 11 668 kommuninvånare vilket är en minskning med 103 invånare på ett år.

Ett minskat barnafödande och en ökad utflyttning bland yngre är några av förklaringarna till att befolkningen har minskat 2023.

Befolkningsutvecklingen har en stark koppling till utvecklingen på arbetsmarknaden. Sävsjö präglas av trähusbranschen som är en av de branscher som påverkats mest av den rådande konjunkturen.

Diagrammet nedan visar befolkningsökningen i procent på treårsbasis. Sävsjö jämförs med Sverigemedel sett ur i ett historiskt perspektiv.

Under åren 2020-2023 minskade Sävsjös befolkning med 0,5 procent att jämföras med Sverigemedel på plus 1,7 procent.

Källa: SCB (Statistiska Centralbyrån) befolkningsstatistik (diagram från Ekonomifakta)

Fem år i sammandrag - Befolkningsutveckling

Befolkningsutveckling

År	2019	2020	2021	2022	2023
Antal invånare (per 31 december)	11 677	11 721	11 709	11 771	11 668
Antal födda	137	146	134	137	128
Födelsenetto	14	11	-9	8	-6
Flyttnetto	33	24	-14	49	-98

Åldersfördelning

År	2019	2020	2021	2022	2023
Åldersgrupp					
0-6 år	1 024	1 041	1 032	1 056	1 024
7-17 år	1 684	1 664	1 648	1 655	1 666
18-24 år	833	854	844	876	864
25-44 år	2 583	2 593	2 589	2 578	2 522
45-64 år	2 807	2 819	2 836	2 842	2 830
65-79 år	1 954	1 970	1 984	1 965	1 945
+80 år	792	780	776	799	817
Summa	11 677	11 721	11 709	11 771	11 668

Befolkning per församling

År	2019	2020	2021	2022	2023
Sävsjö (även Hjärtlanda och Skepperstad)	6 755	6 733	6 749	6 776	6 738
Vrigstad (även Hylletofta)	1 981	2 027	2 053	2 051	2 028
Stockaryd (även Hjälmseryd och Hultsjö)	2 941	2 961	2 907	2 944	2 902
Summa	11 677	11 721	11 709	11 771	11 668

Befolkningsutveckling

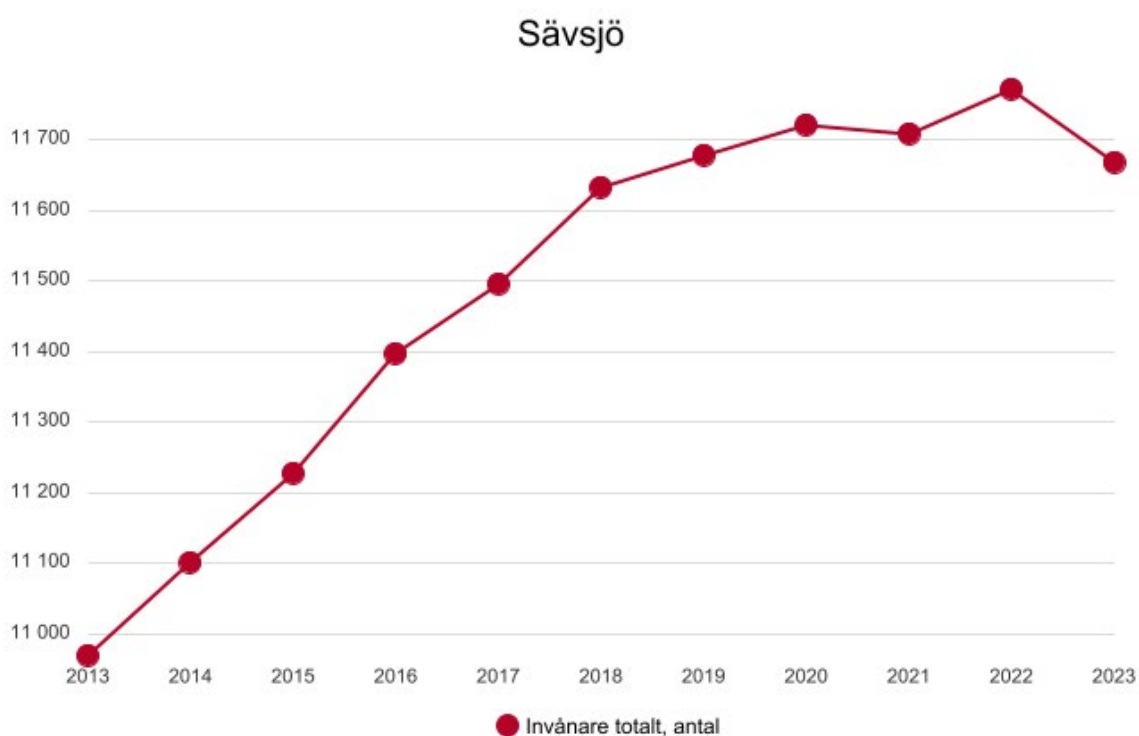
De senaste fem åren har befolkningen i Sävsjö kommun minskat med nio invånare. Under 2023 minskade befolkningen i Sävsjö med 103 personer.

Den största orsaken till befolkningsminskningen är ett negativt flyttnetto.

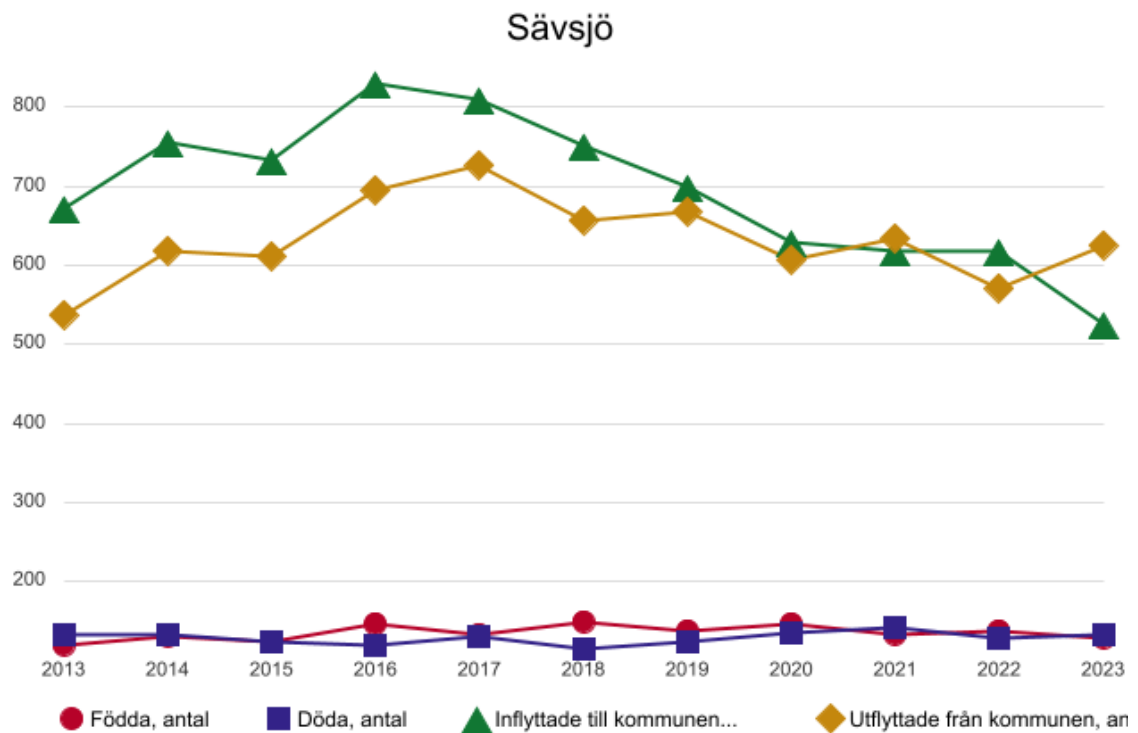
Under 2023 flyttade 526 personer till Sävsjö. Av dessa kom 184 från länet, 254 från övriga Sverige och 88 personer från utlandet.

Under 2023 flyttade 624 personer ut från Sävsjö. Av dessa flyttade 289 personer inom länet, 295 utanför länet och 40 flyttade utomlands.

Under 2023 föddes 128 personer och 134 personer avled.

Mellan åren 2013 och 2019 var befolkningsökningen i Sävsjö betydligt högre än vad utvecklingen har varit de senaste fem åren. Under denna period ökade Sävsjös befolkning med 708 invånare.

Diagrammen ovan är hämtade från Kolada

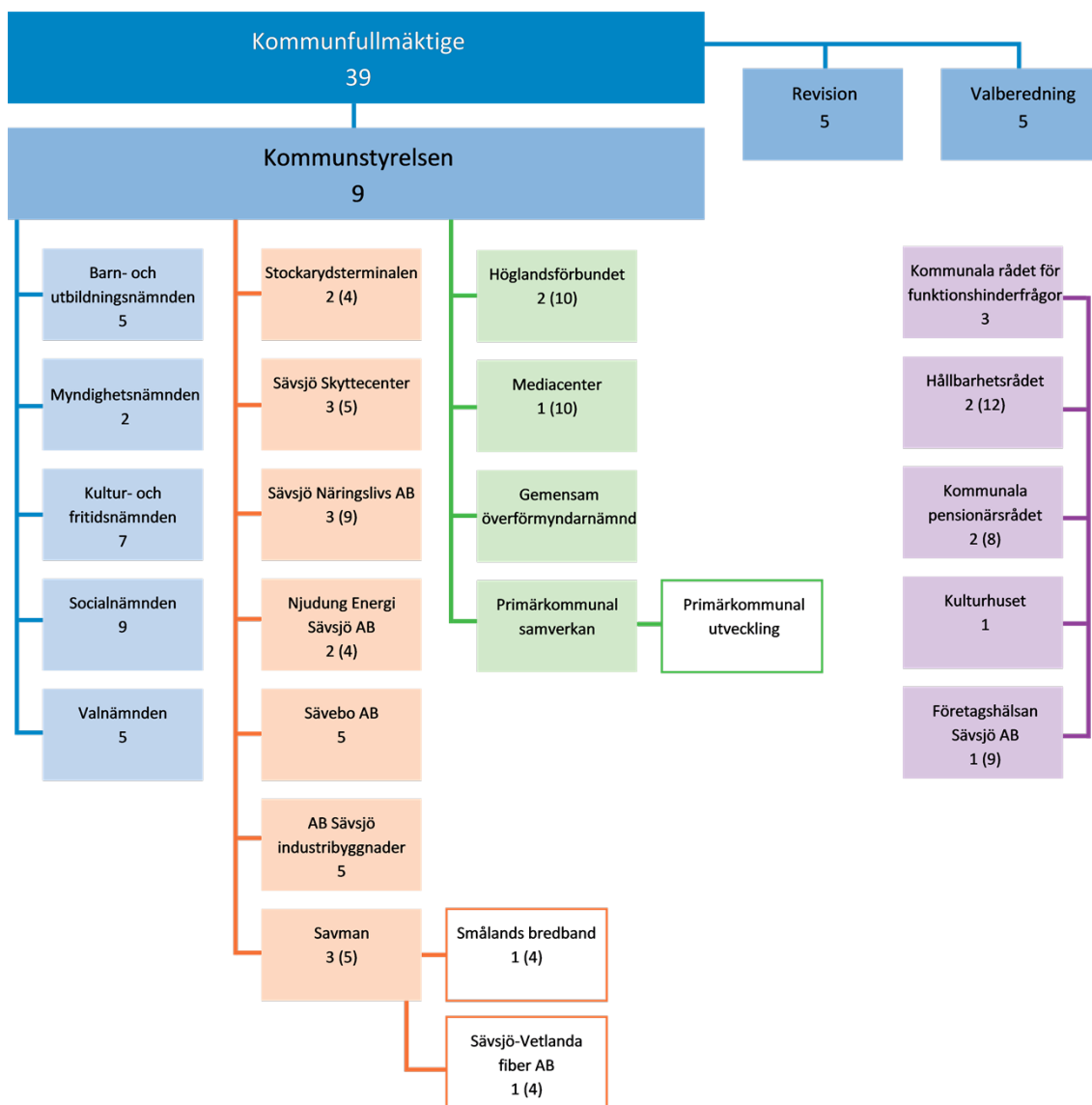
Övrigt om befolkningsutvecklingen

- Under 2023 minskade alla åldersgrupper utom åldersgrupperna 7-17 år och +80 år.
- Andelen kvinnor var vid årsskiftet 48,6 procent (48,5 procent år 2022).
- Medelåldern i Sävsjö var 43 år (länet 42 år)
- Andel med utländsk bakgrund var 24,8 procent vilket motsvarar 2 317 personer. Av dessa är 603 personer födda i Syrien. (länet 25,5 procent)

Den kommunala koncernen

Kommunens organisation

Skissen visar den kommunala organisationen i Sävsjö. Siffrorna anger antal ledamöter och där siffror förekommer inom parentes anger dessa det totala antalet ledamöter.

Den kommunala verksamheten organiseras i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Kommunal verksamhet organiseras också i tre helägda samt i sex delägda bolag. Den politiska organisationen består av kommunfullmäktige, kommunstyrelse och av sex nämnder.

Förvaltningsorganisationen är indelad i förvaltningar som hjälper nämnder och styrelser med utredningar, planering och administrativt arbete. Fyra avdelningar fungerar som stödfunktioner och är organiserade under kommunledningskontoret.

Från och med 2021 är Sävsjö kommun delägare i kommunalförbundet Kretslopp Sydost som ansvarar för insamling och behandling av hushållsavfall. Här ingår förutom Sävsjö även Kalmar, Mörbylånga, Nybro, Oskarshamn, Torsås, Uppvidinge och Vetlanda kommun.

Höglandskommunerna Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda samt Högländets kommunalförbund (HF) har utökat samverkan inom administration och ett nytt

ekonomiservicekontor bildades 1 december 2021. Ekonomiservicekontoret har placerats organisatoriskt under Höglandsförbundet och har övertagit de transaktionsintensiva arbetsuppgifterna som till exempel hantering av kund- och leverantörsreskontra.

Från och med den 1 januari 2023 hanteras kommunens lönehantering av Vetlanda kommun.

Översikt

En del av den kommunala verksamheten bedrivs i aktiebolag eller annan företagsform. Hela koncernens omsättning uppgick till 1 246 miljoner kronor (1 192 miljoner kronor).

Sävsjö har valt att bolagisera boendet i flerfamiljshus i bolaget Sävebo AB, tillhandahållandet av industrilokaler och lokaler för tjänsteföretag i AB Sävsjö Industribyggnader, elnät, fjärrvärme, vatten och avlopp i Njudung Energi Sävsjö AB, fibernät i Savman AB och strategiskt näringslivsarbete i Sävsjö Näringslivs AB.

Ägarfrågor och koncernsamordning

Kommunen arbetar aktivt för att de kommunala bolagen ska vara delaktiga i hela den kommunala verksamheten (koncernsamverkan). I bolagens styrelser finns i många fall ledamöter som också är ledamöter i kommunfullmäktige och kommunstyrelsen.

Syftet med bolagen är att verksamheten ska skapa nytta för kommunen och dess medborgare. Bolagen ska drivas i en väl avvägd kombination av samhällsnytta och affärsnytta med en tydlig ägarstyrning i dialog med bolagen.

För flertalet av bolagen sköts ekonomihanteringen av kommunens ekonomiavdelning och Höglandets ekonomiserviceenhet (HES). Dessa bolag är också anslutna till det gemensamma koncernkontosystemet hos kommunens bank. Lönehanteringen för flera bolag hanteras från och med 2023 av lönekontoret på Vetlanda kommun. Många upphandlingar av varor och tjänster sker gemensamt, exempelvis inköp av fordon, hantverkstjänster, revisionstjänster samt bank- och betalningstjänster.

Upplysningar om privata utförare

Nämnder	Verksamhet	Privata utförare
Kommunstyrelsen allmänna frågor	Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen ansvarar även för räddningstjänst.	Ingen privat utförare
Kommunstyrelsen teknisk nämnd	Kommunstyrelsens tekniska utskott ansvarar för verksamheterna gata, park, fordonsamordning och kommunal service.	Ingen privat utförare
Barn- och utbildningsnämnden	Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för förskola, pedagogisk omsorg, fritidshem, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning och musikskola	Ersättning till privata utförare inom förskola, pedagogisk omsorg, fritidshem, förskoleklass, grundskola, gymnasium och vuxenutbildning har skett motsvarande 11 procent (11 procent) av nämndens kostnader.
Socialnämnden	Socialnämnden ansvarar för kommunens socialtjänst. Verksamhetsområden är äldre, funktionshinder, individ- och familjeomsorg, hälso- och sjukvård, flyktingmottagning samt arbetsmarknads- och sysselsättningsåtgärder.	Ersättning till privata utförare har skett motsvarande 6 procent (7 procent) av nämndens kostnader.
Kultur- och fritidsnämnden	Kultur- och fritidsnämnden har till uppgift att främja kultur- och fritidsverksamhet i kommunen med särskild tyngdpunkt på barn- och ungdomsverksamheten.	Ingen privat utförare
Myndighetsnämnden	Myndighetsnämndens ansvarsområden är miljöskydd, hälsoskydd, livsmedel samt bygg- och karta.	Ingen privat utförare
Överförmyndarnämnden	Överförmyndarnämndens huvudsakliga uppgift består i att utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare.	Ingen privat utförare

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

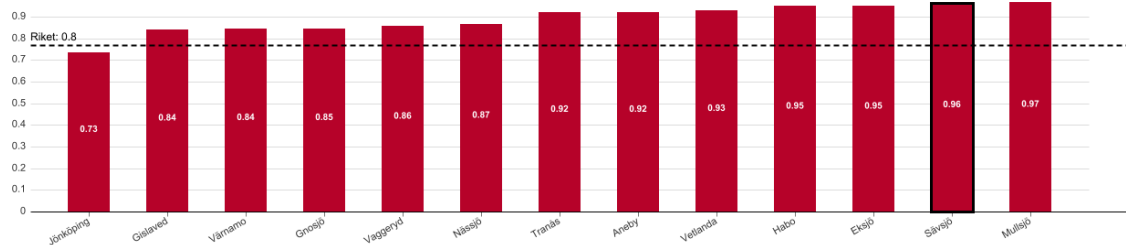
Kommunorganisationen påverkas av omvärlden på olika sätt. Det kan handla om förhållanden som är svåra att råda över men som ändå haft påverkan på resultat och ekonomisk ställning 2023.

Demografiska utvecklingen

De demografiska förändringarna i Sävsjö följer i stort samma utveckling som i övriga Sverige. Andelen äldre är däremot högre och andelen i arbetsför ålder något lägre i Sävsjö. Ett exempel på hur detta påverkar är att äldreomsorgen har märkt av att behovet av hemtjänsttimmar ökar. Den demografiska utvecklingen är en av de största utmaningarna som kommunen har att hantera.

Demografisk försörjningskvot

Jämförelse: Demografisk försörjningskvot - Sävsjö (År: 2023)

Den demografiska försörjningskvoten mäter summan av antal personer 0-19 år och antal personer över 65 år och äldre, dividerat med antal personer 20-64 år. Ett värde över 1 innebär att gruppen äldre och yngre är större än den i arbetsför ålder (källa: SCB, Statistiska Centralbyrån).

Sävsjö har ett värde på 0,96 vilket är näst högst i länet. Snittet i länet är 0,89 och snittet i riket 0,77. I jämförelse med samma kommungrupp, pendlingskommun nära mindre tätort ligger Sävsjö däremot på samma nivå av försörjningskvot.

Skatteintäkter och befolkningsutveckling

Färre kommuninvånare genererar lägre skatteintäkter. Antal kommuninvånare per 1 november påverkar nivån på de skatteintäkter kommunen får året efter. För att bibehålla en hög kvalitet i verksamheterna är det viktigt att arbeta effektivt och ändamålsenligt. Flera strategiska dokument med inriktning på hållbarhet, förändringsarbete och digitalisering har arbetats fram under året för att kunna möta dessa utmaningar.

Kostnadsutvecklingen

Inflationen leder till prisökningar för verksamheterna. Kostnadsökningar för energipriser, bränsle och livsmedel är några exempel på områden som fått känna av en kostnadsökning.

Kompetensförsörjning

Det råder brist på arbetskraft inom några yrkesgrupper och vi ser också större pensionsavgångar de närmaste åren i några av dessa grupper. Kompetensförsörjning är en särskilt viktig utmaning som förvaltningarna arbetar med.

Politiska beslut – nya lagar och direktiv

EU-direktivet om 11 timmars dygnsvila har påverkat schemaläggning för flera yrkesgrupper, framför allt inom omsorg och räddningstjänst.

Internationella skeenden

Omvärldsläget har satt fokus på kommunens arbete med beredskap och kris. En ny organisation har byggts upp och resurser har tillsatts för att kunna hantera detta arbete.

Utvecklingen på arbetsmarknaden

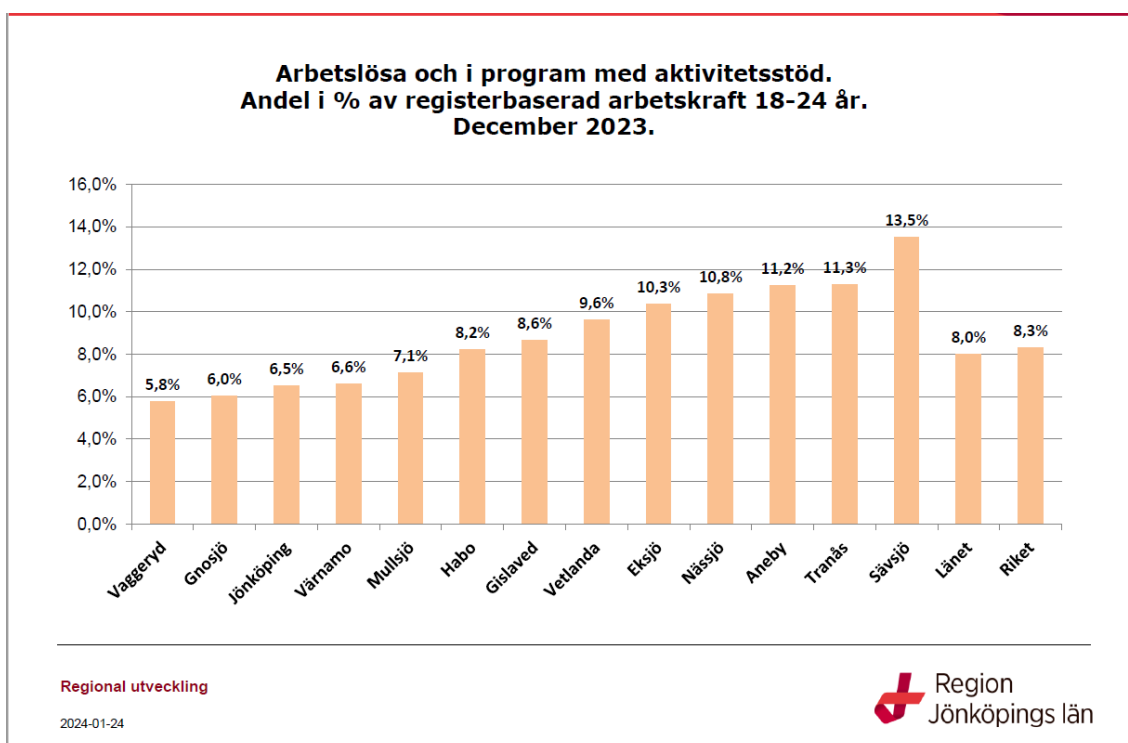
Den vikande konjunkturen har påverkat trähusindustrin drastiskt i Sävsjö kommun. Detta ledde till att kommunstyrelsens ordförande Therese Petersson (KD) tillsammans med sina kollegor på Högländet lämnade en skrivelse till bostadsministern där man krävde snabba insatser.

Arbetslösheten och behovet av försörjningsstöd har ökat och myndighetsförvaltningen har märkt av en minskning av bygglovsansökningar. För att möta utvecklingen som sker på arbetsmarknaden pågår flera arbetsmarknadsåtgärder. En del av dessa inom ramen för kommunfullmäktiges fokusområde Näringsliv och arbetsmarknad.

Den sista december 2023 var totalt 493 personer i Sävsjö öppet arbetslösa eller deltog i program med aktivitetsstöd. Det motsvarar 8,9 procent av registerbaserad arbetskraft i åldrarna 16-65 år och är en ökning i jämförelse med för ett år sedan då motsvarande siffra var 7,2 procent.

Sävsjö har en högre arbetslöshet än övriga kommuner i länet. Snittet i länet per sista december var 5,9 procent och i riket 6,7 procent. För personer födda utomlands i åldersgruppen 16-65 år var motsvarande siffra 24,1 procent.

I åldrarna 18-24 år var 13,5 procent av registerbaserad arbetskraft arbetslösa och i program med aktivitetsstöd. Sävsjö hade högst andel ungdomsarbetslöshet i länet per sista december (se bild nedan).

För andel långtidsarbetslösa (mer än 12 månader) av samtliga arbetslösa var andelen i Sävsjö 32 procent vilket är lägre än för ett år sedan då motsvarande siffra var 44 procent. Det var också lägre än snittet i länet (35 procent) och snittet i riket (40 procent).

Källa: Regional utveckling, Region Jönköpings län

Klimatförändringar

Serviceförvaltningen ser ökade driftkostnader och sämre service på grund av vädrets påverkan och då framför allt på vägnätet. Värmen och en obefintlig nederbörd under våren och början av sommaren ledde till att Sävsjö kommuns olika verksamheter samlades i en särskild händelsegrupp i juni för att informera och besluta om insatser som rör torka, värme, brandrisk och vattenbrist. Under en period rådde både eldningsförbud och bevattningsförbud i Sävsjö kommun.

Övriga väsentliga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

I början av 2023 fortsatte den höga smittspridningen att påverka verksamheterna.

Förskjutningen från slutenvården till hemsjukvård har påverkat genom att fler brukare/patienter har ett mer omfattande vårdbehov vilket ställer högre krav på personaltäthet och specialistkompetens.

Oron i omvärlden och konjunkturen har en påverkan på psykisk ohälsa, något som flera verksamheter får hantera på olika sätt.

Analys av väsentliga risker

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Oro i omvärlden	Kriget i Europa ökar oron i vår omvärld.	Hela kommunorganisationen.	En robust organisation har byggts upp för att hantera frågor om kris- och beredskap.
Konjunkturutveckling-utveckling på arbetsmarknaden	Stor påverkan på näringslivet och vissa branscher och yrkesgrupper har lett till högre arbetslöshet och högre kostnader för försörjningsstöd.	Hela kommunorganisationen.	Samverkan i olika åtgärder genomförs både internt och externt
Verksamhetsrisk			
Personalbrist	Kompetensförsörjning inom vissa yrkesgrupper och specialisttjänster.	Alla nämnder	Olika insatser genomförs i förvaltningarna. Hög prioritet.
Kostnadsutveckling	Vi ser en kraftig kostnadsutveckling inom flera områden som påverkar verksamheterna	Hela kommunorganisationen	Budgetdirektiv och effektiviseringsuppdrag. Budgetuppföljningar. Översyn av avtal.
Finansiell risk			
Osäkerhet kring statsbidrag och skatteintäkter	Befolkningsutveckling och utveckling av konjunkturen avspeglar sig i skatteintäkter. Kort framförhållning från statsmakterna kring vissa statsbidrag.	Kommunstyrelsen-finansförvaltningen	Löpande ekonomisk uppföljning.
Finansiering investeringsbehov	Förutsättningar att möta investeringsbehov med självfinansiering.	Hela kommunkoncernen	Ökad samordning och längre planeringshorisont.

Hantering av risker

Omvärldsrisk

En kris- och beredskapsgrupp (tidigare ISF-grupp) har träffats regelbundet för att samordna frågor som har koppling till den osäkerhet som råder i omvärlden. Även regionalt har samordning och samarbete kring frågorna varit viktigt och ett nära samarbete sker också med civilsamhället och näringslivet för att hantera frågorna på bästa sätt. Ett av kommunstyrelsens fokusområde handlar om kris och beredskap.

Verksamhetsrisk

Kommunfullmäktige har fattat beslut om att prioritera arbetet med kompetensförsörjning i ett förvaltningsövergripande fokusområde och i förvaltningarna pågår flera olika insatser. För att lyckas samordnar vi arbetet med näringslivet och försöker lyfta fram Sävsjö som en attraktiv ort att bo och verka i.

I arbetet med intern kontroll på kommunledningskontoret har den ekonomiska utvecklingen och osäkerheten kring kostnadsutvecklingen lyfts fram i risk- och väsentlighetsanalysen som ett prioriterat område. Täta budgetuppföljningar har funnits med i den interna kontrollplanen för 2023 och att vid behov genomföra särskilda åtgärder för att hantera utvecklingen. Ett exempel på åtgärd har varit att aktivt arbeta med prissäkring av elförbrukningen över en femårsperiod. Elkostnadsutvecklingen följs upp i regelbundna möten med elkonsult.

Finansiell risk

Kommunkoncernens stora investerings- och underhållsbehov och hur man kan reducera riskerna är prioriterat i budgetprocessen.

Kommunkoncernens finansiella ställning analyseras sedan flera år av Kommunforskning i Västsverige. En årlig finansiell profil tas fram och kommunerna i Jönköpings län jämförs i olika nyckeltal och perspektiv. Den finansiella profilen visar att Sävsjö har ett fortsatt stabilt och kontrollerat finansiellt läge. Skatteunderlagets tillväxt kommer däremot inte räcka för att möta de kostnadsdrivande faktorer som prognostiseras. Det kommer bli fortsatt viktigt att effektivisera verksamheterna för att kunna möta framtida utmaningar.

Varje år sammanställer Kommuninvest en riskvärdesanalys. I den senaste analysen för 2022 framgår det att Sävsjö har en positiv trend när det gäller befolkningsutvecklingen de senaste fem åren och för nyckeltalen som handlar om resultat i förhållande till vår omsättning och soliditet inklusive pensionsåtaganden. Sävsjö har en negativ trend när det gäller utvecklingen av nettokostnader per invånare. I den sammanvägda riskvärdeanalysen värderas Sävsjö till ett riskvärde på 1,5 vilket placerar Sävsjö i sällskap med 48 andra kommuner i riskklass 1,5-2.

(73 kommuner har ett lägre riskvärde än Sävsjö och 168 kommuner har ett högre riskvärde)

Händelser av väsentlig betydelse

Större investeringar

Nivån på investeringar har varit förhållandevis hög både 2022 och 2023. Den höga investeringsnivån innebär på sikt ett ökat behov av lånefinansiering och därmed ökade räntekostnader. Bland de större investeringarna kan nämnas:

- Kultur-och fritidsförvaltningen har genomfört investeringar på flera idrottsanläggningar.
- Socialförvaltningen har påbörjat byggnationen av ett nytt LSS- korttidsboende (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) som beräknas stå klart i december 2024.
- Barn- och utbildningsförvaltningen planerar en ny förskola i Vrigstad.
- Rörviks skola var inflyttningsklar lagom till höstterminens start. Nu återstår rivning av den gamla skolan och iordningsställande av skolgården.

Förvaltningsövergripande arbete under året

- Arbetet med implementering av nytt ekonomisystem har pågått hela året inför uppstart 1 januari 2024.
- Kommunens lönehantering administreras från och med 1 januari 2023 av Vetlanda kommuns lönekontor.
- Översiktsplanen har varit ute på samråd och är klar för beslut om granskning. Planen är att den ska antas under våren 2024.
- Kommunens arbete med kris och beredskap har intensifierats under året.
- En budgetöverenskommelse undertecknades av samtliga fem partier i början av juni efter en intensiv budgetprocess.
- Kommunfullmäktige har fattat beslut om Sävsjös Gröna Hållbarhetsprogram med 8 mål för ett grönare Sävsjö.

Övriga händelser av väsentlig betydelse

- En gymnasieutredning pågår för att se över möjligheterna att bättre samverka på Högländet.
- Rönngården har avvecklats och verksamheten bedrivs fortsatt i kommunens övriga demensboenden.
- En omorganisering av hemtjänsten trädde i kraft i september.
- Samtliga medarbetare inom hemtjänsten har fått nya scheman utifrån EU-direktivet om 11 timmars dygnsvila.
- Myndighetsförvaltningen har sett ett växande intresse för solcellsanläggningar från hushållen och solcellsparkar från större aktörer.
- Aleholms gymnasium firade att skolan har fyllt 30 år med ett öppet hus och en särskild Aleholmbakelse.

Händelser som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut

Vid kommunfullmäktiges sammanträde 19 februari 2024 antogs Sävsjö kommuns översiktsplan. Översiktsplanen är en långsiktig och strategisk plan som beskriver hur kommunen ska använda, utveckla och bevara mark- och vattenområden i framtiden. Arbetet med översiktsplanen har pågått under flera års tid.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Ekonomisk styrning

Centrala styrdokument

Den ekonomiska styrningen styrs av lagar och regler men också centrala styrdokument som riktar sig till nämnder eller kommunala koncernföretag. Ägardirektiv, delegationsordningar och reglementen är några exempel på centrala styrdokument.

Ekonomiska ramar

I arbetet med de ekonomiska ramarna följer vi en ordning och en tidsplan som är förankrad och beslutad av politiken. Här ingår budgetprocessen, budgetförutsättningar och budgetdirektiv, uppföljning under budgetåret och bokslut och årsredovisning. I budgetprocessen ingår också särskilda budgetdagar, strategidagar, bokslutsdagar och dialogmöten.

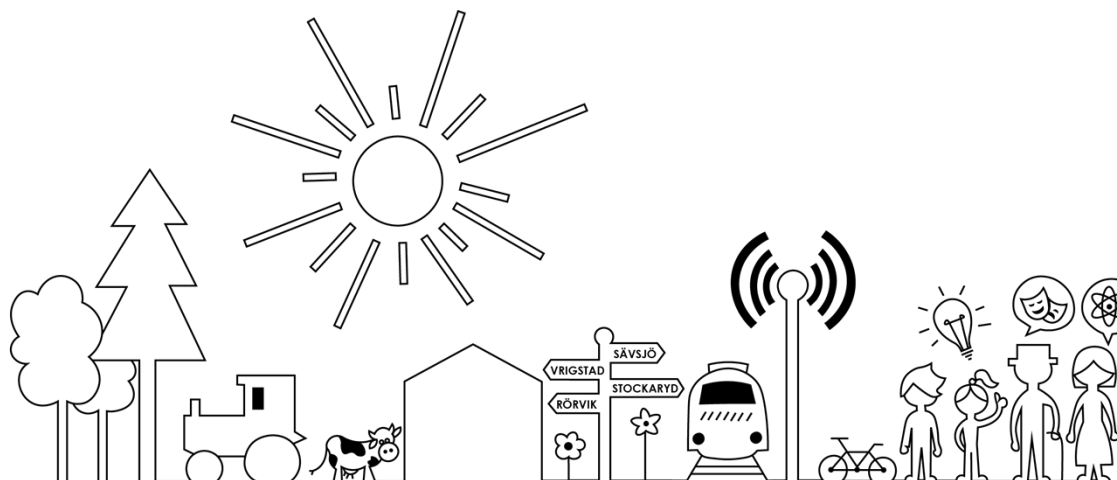
Finansiella mål

Sävsjö kommun står inför stora utmaningar med en demografisk utveckling där andelen yngre och äldre ökar vilket innebär ökat tryck på förskola, skolor och äldreomsorgen vad gäller investeringsbehov. Utvecklingen sker samtidigt som den arbetsföra befolkningen minskar och skatteunderlaget som genererar skatteintäkter blir lägre. Detta är vägledande när de finansiella målen mättsätts.

Övriga riktlinjer

- Budgetföljsamheten ska vara god för drift och investeringar.
- Ett negativt resultat ska regleras under de närmast följande tre åren och fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur regleringen ska gå till.
- Arbete med prognoser är viktigt och vi ska eftersträva en god prognossäkerhet.
- Sävsjö kommun ska tillämpa möjligheten till att använda sig av resultatutjämningsreserv (RUR) enligt tidigare beslut (KF §137 2013-12-13) för att kunna utjämna intäkter över en konjunkturcykel.
- Långsiktiga ekonomiska konsekvenser ska belysas i beslutsunderlag vid beslut om åtgärder som kommer att få konsekvenser på längre sikt.
- Metoder och arbetssätt ska utvecklas som kan bidra till en god ekonomisk hushållning.
- Soliditeten anger hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital, den långsiktiga betalningsförmågan. Sävsjö kommun ska sträva efter att kommunens soliditet inklusive pensionsförpliktelser förbättras.
- Den kortfristiga betalningsberedskapen (likvida medel, outnyttjad checkkredit) ska vara god (minst motsvara 100 procent)
- Vid upplåning hos kreditinstitut ska kommunkoncernen verka för en utveckling mot gröna lån.

Sävsjö kommuns utvecklingsstrategi

Utvecklingsstrategi 2020-2026 för Sävsjö kommun med sikte på 2030

Utvecklingsstrategin beskriver Sävsjö kommuns utvecklingsarbete som tillsammans med vår kärnverksamhet ska ange riktning och förbättringar fram till år 2026. Arbetet med utvecklingsstrategin ingår i kommunens mål- och budgetprocess.

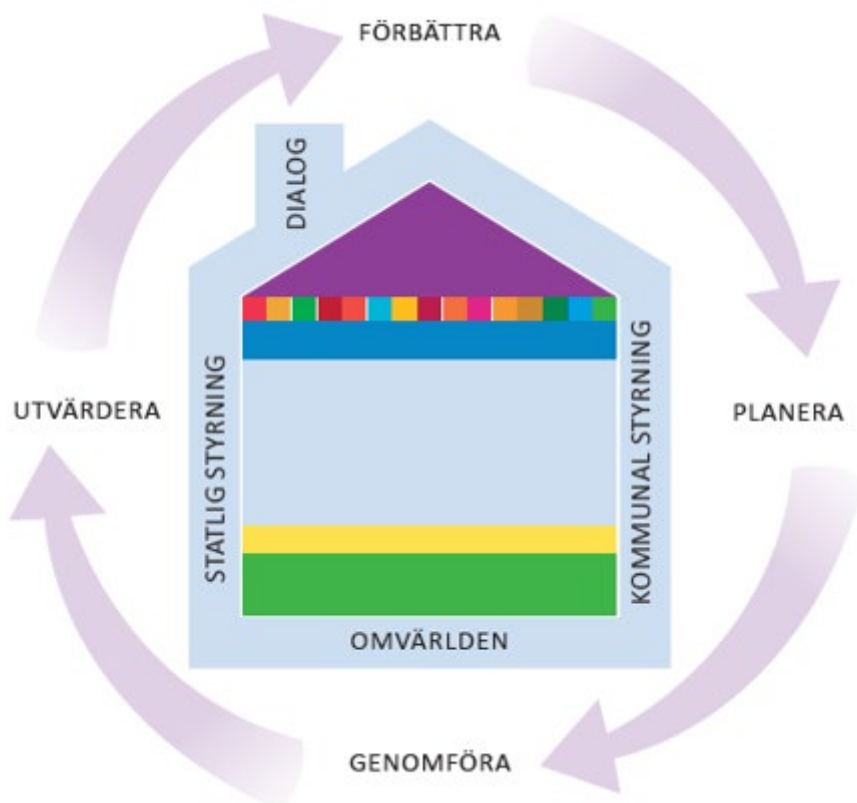
Sävsjö kommuns utvecklingsstrategi 2020-2026

Utvecklingsstrategin innehåller kommunens värdegrund, vision, fem övergripande målområden samt utvecklingsområden. Den ska prägla planeringen inom alla delar i kommunen, från kommunfullmäktige ut till enskilda verksamheter. Varje verksamhet formulerar egna

fokusområden och förbättringar utifrån sina uppdrag, förutsättningar och behov.

I arbetet med utvecklingsstrategin tas också hänsyn till FN:s globala hållbarhetsmål inom ramen för Agenda 2030.

Val av fokusområden görs med utgångspunkt i analyser av den egna verksamheten, den kommunala och statliga styrningen samt omvärlden. För att kunna uppnå ett effektivt och överskådligt målarbete är det viktigt att fokusområden och åtgärder för förbättring är få och tydliga. Verksamheternas resultat följs upp i olika kvalitetsmätningar och i dialog mellan de olika nivåerna.

Intern kontroll

Intern kontroll syftar till att säkerställa att kommunfullmäktiges mål uppfylls. Risker ska hanteras, tillgångar tryggas och lagar ska efterlevas.

I Kommunallagens 6:e kapitel §6 står följande om intern kontroll:

”Nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt”.

19 januari 2015 antog kommunfullmäktige i Sävsjö kommun ett reviderat reglemente för intern kontroll §6. I reglementet står att det ska framgå hur man arbetat med den interna kontrollen i årsredovisningen.

Nämnderna beskriver sitt arbete med den interna kontrollen i sina verksamhetsberättelser.

Under 2023 har arbetet med den interna kontrollen i nämnderna delvis haft koppling till omvärldsläget men också handlat om åtgärder för att säkra upp interna rutiner och olika slag av tillsynser av skiftande karaktär. Andra områden som prioriterats har varit frågor kopplade till arbetsmiljö, ekonomi och systemsäkerhet. Även förebyggande åtgärder som att nå ökad måluppfyllelse inom skolan och kompetenshöjande insatser för att förebygga hot och våld har funnits med i de interna kontrollplanerna.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Fokus på ansvarsfullt förvaltarskap

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning och detta skapas genom att verksamheterna drivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. Att ha fokus på ett ansvarsfullt förvaltarskap innebär att hushålla med våra resurser på ett sådant sätt att vi inte riskerar att skjuta över våra kostnader till kommande generationer.

Kommunfullmäktiges övergripande mål handlar om att vi ska leverera kommunal service och tjänster med god kvalitet och att vi ska arbeta för kostnadseffektivisering och god ekonomisk hushållning. I årsredovisningen sammanfattar vi vårt arbete med hållbarhet i en hållbarhetsredovisning.

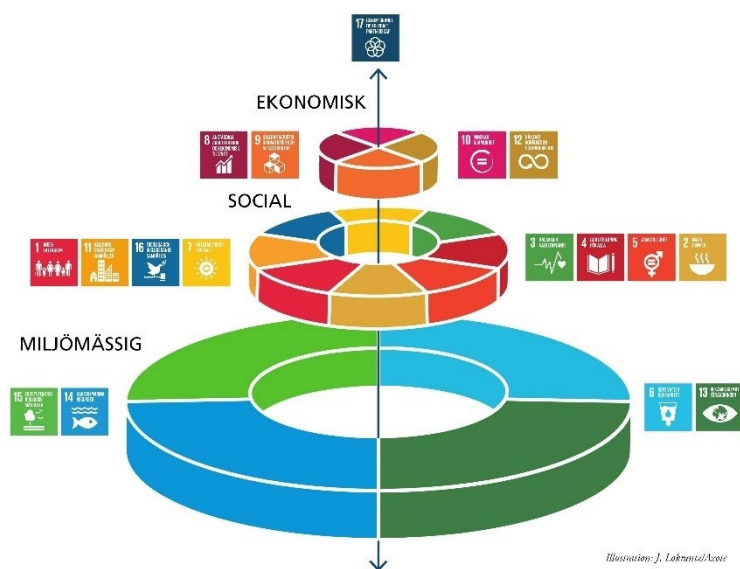
Kommunkoncernens finansiella risker och finansieringsbehov hanteras förvaltningsövergripande. Vi kraftsamlar kring gemensamma utmaningar genom vårt arbete med kommunfullmäktiges fokusområden och andra forum.

Samverkan sker också över kommungränsen i olika nätverk, inom höglandsförbundet och i samverkansprojekt. Upphandling och implementering av ett gemensamt ekonomisystem är exempel på samverkansprojekt.

Vi eftersträvar att de strategiska beslut som tas i kommunorganisationen ska ha fokus på ett ansvarsfullt förvaltarskap. Samtliga partier i kommunstyrelsen stod bakom en gemensam budgetöverenskommelse som antogs av kommunfullmäktige i juni. Detta kan ses som ett exempel på ett ansvarsfullt förvaltarskap i en tid med stora ekonomiska utmaningar.

Metoder och arbetssätt ska utvecklas som kan bidra till en god ekonomisk hushållning.

En förvaltningsövergripande arbetsgrupp utsedd av ledningsgruppen har arbetat med ett effektiviseringsuppdrag som handlar om att aktivt jobba för att minska långtidssjukrivningar och kostnader för övertid. Under 2023 har långtidssjukrivningarna minskat från 55 procent till 54,16 procent och kostnaderna för övertid har minskat med 2,2 miljoner kronor vilket motsvarar en minskning med 34 procent.

Måluppföljning

Måluppföljning utvecklingsstrategin

Nämnderna redovisar i verksamhetsberättelserna hur de arbetat i linje med utvecklingsstrategin. I hållbarhetsredovisningen finns ytterligare exempel på arbete som gjorts med fokus på hållbarhet och de globala målen.

Arbetet med utvecklingsstrategin innebär även att arbete i en horisontell styrmodell och med en tillitsbaserad styrning. Detta kan ibland innebära nya sätt att arbeta på. I ledningsgrupper, på chefsträffar och i dialogmöten mellan politiker och tjänstepersoner har tid avsatts för att samtala om vad detta konkret kan innebära.

Ledord som SKR (Sveriges kommuner och regioner) lyfter fram i arbetet med tillitsbaserad styrning är vikten av samverkan och nätverkande som bygger på förtroende, att arbeta med utvärdering och analys med fokus på anpassad mätbarhet, att se helhet, samband och effekter. Även betydelsen av att genomföra dialog lyfts fram. I nämndernas verksamhetsberättelser finns flera exempel på hur dessa ledord kan konkretiseras.

- En gymnasieutredning har tagits fram för att se över möjligheter till bättre samverkan på Höglandet.
- Trainee-tjänster har skapats i samverkan med arbetsförmedlingen som åtgärd mot den ökade arbetslösheten bland unga vuxna i kommunen.
- Hälsocenter har skapats i samverkan mellan olika aktörer och hälsosamtal för äldre och unga vuxna är exempel på aktiviteter som genomförts.
- Myndighetsförvaltningen har tillsammans med samhällsbyggnadsenheten och personalenheten påbörjat ett gemensamt arbete med att strukturera upp arbetsmiljöprocessen och arbeta fram en gemensam arbetsmiljöhandbok.
- Miljösamverkan i Jönköpings län samverkar med kommunerna i syfte att tillse en god miljö med bra luftkvalitet på skolor och förskolor.
- Strategigruppen har tittat närmare på SCB medborgarundersökning (Statistiska Centralbyrån) och kommunens kvalitet i korthet (KKiK). En analys presenterades för ledningsgrupp och kommunstyrelsen i början av året.

Kommunfullmäktiges fokusområden

Kommunfullmäktiges fokusområden 2023 beslutades i kommunfullmäktige 14 november 2022 (§102)

- Grön hållbarhet.
- Framtida kompetensförsörjning.
- Barn och ungas välmående.
- Näringsliv och arbetsmarknad.

Inom varje fokusområde genomförs ett förvaltningsövergripande arbete där kommunens ledningsgrupp har en samordnande roll. Arbetsgrupper har bildats för varje fokusområde och arbetet följs upp löpande i kommunens ledningsgrupp och på strategidagar tillsammans med politiken.

Arbetet med fokusområdena är ofta ett långsiktigt arbete som sträcker sig över flera år vilket innebär att effekter av genomfört arbete kan komma lite längre fram.

Kvalitetsmätningen kan bestå av olika åtgärder och aktiviteter eller vara några nyckeltal som har blivit målsatta. I måluppföljningen och utvärderingen görs en samlad bedömning av utfört arbete.

Måluppfyllelse övergripande fokusområden

Det övergripande fokusområdet som handlar om grön hållbarhet har nått måluppfyllelse för de aktiviteter som planerades 2023. Ett hållbarhetsprogram antogs av kommunfullmäktige i juni månad och ett förslag på färdplan med koppling till detta hållbarhetsprogram har arbetats fram.

Inom fokusområdet näringsliv och arbetsmarknad pågår flertal aktiviteter och en bedömning av fokusområdet för 2023 är att planerade aktiviteter är genomförda och därmed måluppfyllelsen.

I fokusområdet barn och unga har flera aktiviteter genomförts. Fokusområdet har inte nått måluppfyllelse riktig än då mycket fortfarande är pågående arbete.

Fokusområdet som handlar om en framtida kompetensförsörjning har ännu inte nått måluppfyllelse då mycket arbete fortfarande pågår.

Nämndernas fokusområden 2023

Nämnderna arbetar med fokusområden som har prioriterats med utgångspunkt i respektive uppdrag.

- Implementering av horisontell styrmodell (KS, kommunstyrelsen)
- Arbete med kris och beredskap (KS)
- Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering (KS)
- Biologisk mångfald (TN, kommunstyrelsen teknisk nämnd)
- Invånare och brukare i fokus (TN)
- Andel behöriga elever till gymnasiet (BUN, barn- och utbildningsnämnden)
- Andel elever som väljer Aleholm (BUN)
- Måluppfyllelse för elever med annat modersmål än svenska (BUN)
- Kompetensförsörjning (SOC, socialnämnden)
- God och nära vård (SOC)
- Aktiv hela livet (KoF, kultur- och fritidsnämnden)
- Digitalisering (Mynd, myndighetsnämnden)
- Tillsyn enligt Miljöbalken (Mynd)
- Tillsyn enligt Plan- och bygglagen (Mynd)

Måluppfyllelse nämnder

Nämnderna har sammantaget en måluppfyllelse i nio fokusområden vilket motsvarar en måluppfyllelse på 64 procent.

Arbetet med kris och beredskap har varit ett prioriterat område. En ny organisation har byggts upp för att hantera olika utmaningar och under året har flera åtgärder genomförts.

Medarbetarskapet är en viktig del i arbetet med att implementera en tillitsbaserad styrning. Goda exempel från verksamheterna har lyfts fram i korta berättelser på intranätet och på hemsidan. En ny e-tjänst har skapats för förbättringsidéer där medarbetare fått möjlighet att lämna in förslag.

En digitaliseringsstrategi med tillhörande handlingsplan har tagits fram. Strategin har arbetats fram genom olika workshops under året.

Barn och utbildningsförvaltningen prioriterar arbetet med ökad måluppfyllelse i skolan. Den senaste mätningen visar att andel elever i årskurs nio som är behöriga till gymnasiet har förbättrats. När det handlar om att öka andelen elever som väljer Aleholm i Sävsjö framför andra kommuners gymnasieutbildningar går trenden åt fel håll.

Socialförvaltningen har genomfört aktiviteter inom kompetensförsörjning och i arbetet med god och nära vård.

Kultur- och fritidsförvaltningen har genomfört aktiviteter i sitt fokusområde om aktiv fritid. Tillgängligheten har förbättrats till några av förvaltningens anläggningar och verksamheter. Hälsosamtal har genomförts via Hälsocenter och en del av personalen har genomgått en utbildning i samarbete med regionen och Linnéuniversitet.

Fyra fokusområden är på god väg att nå måluppfyllelse. Inom kostenheten handlar det om att nå målen om andel inköp av svensk ekologisk mat och antal genomförda måltidsråd.

Myndighetsförvaltningens har ett fokusområde som handlar om att digitalisera processer inom förvaltningen. Under året har alla förvaltningens ca 1 000 fastighetsmappar i fastighetsarkivet blivit inskannade.

Sammanfattning måluppföljning

Sammantaget har kommunens nämnder nått en måluppfyllelse på 61 procent för samtliga fokusområden. Ytterligare 33 procent är på god väg att nå måluppfyllelse.

Arbetet med de kommunövergripande målen fortsätter och kommunfullmäktige beslutade i juni 2023 (§68) om kommunövergripande fokusområden för 2024.

Fokusområdena kommer fortsätta för att få ett mer långsiktigt perspektiv. Nya insatser planeras inom respektive fokusområde.

Måluppföljning bolagen

Sammantaget redovisar bolagen 16 mål och av dessa har 14 nått måluppfyllelse.

Måluppföljningen varierar mellan bolagen om hur stor vikt man lägger på uppföljningen. Några redovisar inte några mål alls, någon lägger stor vikt vid uppföljning av målen och det finns också bolag som har haft samma mål under flera års tid.

	Antal fokusområden	Uppfyllt (grönt)	På gång att uppfyllas (gult)	Ej uppfyllt (rött)	Har ej kunnat mätas
Kommunstyrelsen, allmänna frågor	3	3			
Kommunstyrelsen, tekniska nämnd	2		2		
Barn- och utbildningsnämnden	3	1	1	1	
Socialnämnden	2	2			
Kultur- och fritidsnämnden	1	1			
Myndighetsnämnden	3	2	1		
Kommunfullmäktige	4	2	2		
Summa	18	11	6	1	

Verksamhetsindikatorer

För att få en övergripande bild av hur kommunen ligger till inom olika verksamhetsområden har kommunfullmäktige beslutat att följa utvecklingen av några utvalda indikatorer. Valet har gjorts med ett kommunövergripande perspektiv och har också koppling till övergripande mål och arbetet med fokusområdena.

Verksamhetsindikatorerna är indelade i samma områden som kommunens kvalitet i korthet och några indikatorer har en koppling till en attraktiv arbetsgivare och ekonomi.

Nämnderna har egna indikatorer med kopplingar till sina uppdrag.

Jämförelser görs med andra kommuner och avvikelser analyseras där skillnader mellan könen och skillnader på enhetsnivå uppmärksammas. Även trender analyseras för att kunna genomföra rätt åtgärder.

I tabellen nedan visas tre nyckeltal där resultaten skiljer sig åt mellan könen.

Flickor i årskurs nio har på totalen lägre andel behöriga till yrkesprogram än vad pojkarna har. Skillnaden mellan könen har ökat 2023 i jämförelse med 2022 (hemkommun är elever folkbokförda i kommunen oavsett var de går i skola).

Utvecklingen har gått i fel riktning för tjejer på gymnasiet som klarat examen inom fyra år i kommunala skolor. För två år sedan (2021) var det 79,3 procent av tjejerna som tog examen inom fyra år vilket placerade Sävsjö bland de 25 procent bästa kommunerna i landet. Under 2023 har andelen sjunkit till 61,4 procent och vilket placerar Sävsjö bland de 25 procent sämsta kommunerna.

För den årliga brukarundersökningen inom hemtjänst har helhetsbedömningen fått ett lägre betyg 2023 än tidigare år. Sävsjö har tidigare år placerat sig bland de kommuner med högst betyg. Förändringen har skett bland kvinnorna. Det är färre som svarat att de är mycket nöjda eller ganska nöjda på frågan "Hur nöjd är du sammantaget med den hemtjänst du får"?

Några nyckeltal som visar skillnader mellan könen	2023			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram i hemkommunen (andel %)	80,3	86,5	83,9	81,7	85,7	83,7
Gymnasieelever med examen inom fyra år, kommunala skolor (andel %)	61,4	52,6	57,3	68,3	48,3	58,5
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg- helhetssyn (andel %)	81	90	84	94	92	94

Hållbarhetsredovisning

Sävsjö kommuns hållbarhetsarbete 2023

Här följer en beskrivning av Sävsjö kommuns övergripande hållbarhetsarbete under 2023 samt exempel på insatser som genomförts under året. Kommunens hållbarhetsarbete grundar sig i kommunens vision, värdegrund, Sveriges nationella miljömål och de globala målen för hållbar utveckling.

Agenda 2030 vägleder arbetet med hållbar utveckling

En hållbar utveckling tar hänsyn till dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Utmaningarna i hållbarhetsarbetet är till stor del globala, men lösningarna oftast lokala. Sverige har antagit FN:s globala hållbarhetsmål inom ramen för Agenda 2030. Globala målen för hållbar utveckling är 17 ambitiösa och universella mål som FN:s medlemsländer enades om 2015. Målen handlar bland annat om att utrota fattigdom, bekämpa klimatförändringar och säkerställa en fredlig och inkluderande värld. Genom att arbeta för att nå målen så uppnår vi också en miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling.

”Agenda 2030 innebär för Sävsjö kommun en vägledning i att arbeta lokalt med ett helhetsperspektiv på samhällsutvecklingen.”

Sedan 2020 är de globala målen för hållbar utveckling inkluderad i Sävsjö kommuns utvecklingsstrategi. Vid sidan om kommunens vision om att vi tillsammans skapar Sveriges mest barnvänliga, gröna och inkluderande kommun utgör Agenda 2030 därför numera en viktig utgångspunkt för kommunens verksamhet. Åtgärder som gör att kommunen bidrar till att nå de globala hållbarhetsmålen ska vara vägledande.

Kommunens hållbarhetsråd

Sävsjö kommuns hållbarhetsråd för dialog, delar information och samverkar kring frågor som rör hållbar utveckling, folkhälsa, brottsförebyggande insatser samt trygghet- och säkerhetsarbete. Rådet består av tjänstepersoner och förtroendevalda inom Sävsjö kommun, kommunala bolag, polismyndigheten och regionen. Rådet har haft tre sammanträden under 2023. Kopplat till Hållbarhetsrådet finns arbetsgrupper som arbetar löpande med de olika hållbarhetsdimensionerna och kommunens prioriterade hållbarhetsprojekt. Under 2023 arbetade arbetsgrupperna delvis med några av kommunstyrelsen och kommunfullmäktiges fokusområden.

Goda exempel och nyckeltal

Nedan följer några goda exempel på arbete och aktiviteter som bidragit till att vi under året tagit steg mot kommunens vision och ett mer hållbart samhälle. Självfallet bidrar kommunens verksamheter med långt mycket mer inom ramen för kommunens serviceuppdrag och ansvar att tillhandahålla social omsorg, skola, räddningstjänst med mera.

Mål 2: Ingen hunger

Våren 2023 beställde Sävsjö kommun en analys av kommunens försörjningsbalans. Försörjningsbalansen handlar om hur stor andel av de livsmedel vi konsumerar som produceras lokalt i kommunen. Analysen presenterades i samband med Hushållningssällskapets sommarmöte i Hylletofta och har bland annat använts som kunskapsunderlag vid en strategisk temadag med fokus hållbar livsmedelsförsörjning samt i kommunens övriga beredskapsarbete.

För tredje året uppmärksammades de kommunala kökens arbete med hållbar mat under årets Klimatvecka genom en inspirerande recept- och informationsfolder. Dessutom har de kommunala köken under sensommaren öppnat upp för att ta emot överbliven frukt från kommuninvånarnas trädgårdar. Förhoppningen är att nå ut med detta till fler under kommande säsong.

All kökspersonal har erbjudits vidareutbildning under 2023. I mottagningsköken har vi haft inspirationsutbildning i brödbakning alternativt i salladsinspiration. Alla kockar hade en heldag med inriktning ekologisk matlagning, både med föreläsning teoretiskt och provlaga mat.

Hägneskolan har under året deltagit i satsningen Bonden i skolan. Via Teams har elever fått träffa lantbrukare som har berättat om var maten vi äter kommer ifrån, hur viktig bondgården är för vår försörjning och hur en vanlig dag kan se ut för en bonde. Elever har också varit på besök på Norra Ljungas lantbruk där de fått en än mer fördjupad inblick i hur arbetet på en gård kan se ut. Arbetet har lett till nya insikter och spännande samtal kring hållbar matproduktion, djurhållning och miljö.

På Natur- och miljöförskolan finns ett gemensamt växthus och odlingslådor. Under året har det odlats grönsaker och blommor tillsammans med barnen. För att ytterligare utveckla barnens förståelse för sin omvärld finns under den varma perioden hönor på förskolan. På Vallsjöskolan har femteklassare arbetat med Grönsaks målet där de lärt sig om hur vi odlar grönsaker i Sverige. Eleverna fick odla och ta hand om plantor och kunde till sommaren skörda egenodlade grönsaker.

Mål 3: God hälsa och välbefinnande

Under 2023 startade Hälsocenter ett projekt som riktar sig till unga vuxna och äldre 80 plus för att jobba förebyggande mot en mer hållbar psykisk hälsa och förebygga ofrivillig ensamhet. Hälsocenter är ett samarbete mellan kommunen, regionen och olika lokala föreningar och organisationer.

Inom ramen för kommunens övergripande fokusområde Barn och ungas välmående har ett arbete påbörjats med bland annat fokus på elevers närvaro i skolan. Detta arbete sker i samverkan mellan flera förvaltningar och behöver hållas i över tid för att ge effekt.

I september var alla Sävsjös grundskolor från förskola till årskurs 6 anmälda till Trafikkalenderns tävling Gå cykla eller åk kollektivt till skolan. Syftet med utmaningen var att främja hälsan genom aktiva transporter till och från skolan, bidra till en bättre miljö och att förbättra trafiksäkerheten i barnens närmiljöer. Intresset och engagemanget från elever och personal var mycket stort på kommunens samtliga skolor. Hägneskolan korades till bästa skola och klass 6B på Vallsjöskolan till bästa klass.

Mål 4: God utbildning för alla

Alla verksamheter inom barn- och utbildningsförvaltningen deltar i Skolverkets i riktade insatser under 2022-2025 där fokus är att förbättra kvaliteten och likvärdigheten i undervisningen för nyanlända och flerspråkiga barn. Syftet är att elever ska nå en högre måluppfyllelse.

Det pågår en gymnasieutredning på Höglandet utifrån kommande lagändringar som ska tillämpas från 2025. Där ser man över möjligheten för att bli en del av ett kommunalförbund eller att ha ett utökat samverkansavtal mellan kommunerna på Höglandet. Ändringen i skollagen innebär att huvudmän ska väga in arbetsmarknadsbehov när de planerar och erbjuder utbildning i gymnasieskolor och komvux (kommunal vuxenutbildning). Kommuner ska samverka när utbildningar inom gymnasieskolan och komvux planeras, dimensioneras och erbjuds.

På Aleholm har temaarbete om hållbar utveckling bedrivits och kommunens hållbarhetsstrateg har bjudits in till flera olika klasser för föreläsning och samtal kring hur vi tillsammans kan skapa ett mer hållbart Sävsjö.

Mål 5: Jämställdhet

Samtliga av kommunens skolor och förskolor har under året arbetet med jämställdhet på många olika sätt utifrån läroplanernas mål. Värdegrundsarbete har skett tillsammans med barn och elever samt i arbetslag. Personal har kartläggningar och analyser av resultat där de bevakar alla barn och elevers lika möjligheter och rättigheter att utvecklas oavsett könstillhörighet eller bakgrund.

Mål 6: Rent vatten och sanitet

Under 2023 kontrollerade myndighetsförvaltningen vattenverken i Sävsjö, Rörvik, Stockaryd, Hultsjö och Vrigstad utifrån dessa mål, och resultatet är tillfredsställande. Förvaltningen har även inventerat 51 enskilda avlopp och över 50 ansökningar om att inrätta nya avloppsanläggningar kom in.

Djupadal avloppsreningsverk har fått förnyat tillstånd under året, vilket innebär att på sikt kan en överföringsledning för spillvatten byggas mellan Sävsjö och Stockaryd. Detta kommer att kunna förbättra utsläppsvärden från reningsverk och minska övergödning. Dessutom lämnades en vattendomsansökan in före årsskiftet för att långsiktigt säkra rent dricksvatten för kommuninvånarna.

Mål 7: Hållbar energi till alla

Hösten 2023 installerade Njudung Energi en ORC-turbin på fjärrvärmeverket bulten i Sävsjö, vilken beräknas generera 1,2 miljoner kilowattimmar förnybar el om året. Produktionen kommer att göra värmeverket självförsörjande på el och ett visst överskott kommer att kunna skickas ut på elnätet. Under året har dessutom 80 privata solcellsanläggningar tillkommit på Njudung Energis elnät.

Sävsjö kommun och det kommunala fastighetsbolaget Sävebo har också bidragit till mer solel genom installation av solpaneler på Rörviks nya skola, fastigheten Pinuten 18 och på fastigheten Gästgivaregården 1:233 i Vrigstad.

Under hösten arrangerade Sävsjö kommun en så kallad energisafari med besök hos några av kommunens energiproducenter. Deltog gjorde företagare, politiker, tjänstepersoner och föreningsrepresentanter som ville lära sig mer om lokal energiproduktion. Energisafarin var en del av länets Klimatvecka samt startskottet för kommunens arbete inom ramen för det regionala projektet EFFEKT. Syftet med deltagandet i EFFEKT är att stärka kommunens energiplaneringsarbete och öka den lokala självförsörjningsgraden på energi.

Utöver förnybar energiproduktion är energieffektiviseringsåtgärder viktiga för att bidra till hållbar energi för alla. Sävebo har genomfört åtgärder på flera fastigheter under 2023, så som värmeåtervinning på Pinuten 18 och installation av bergvärme på Gästgivaregården 1:233. Sävebo har även gjort fönsterbyten på fem av sina egna fastigheter och bytt tak på en.

Under 2023 har Sävsjö kommun minskat elförbrukningen för gatubelysningen med närmare 200 000 kilowatt-timmar genom att byta ut 30 procent av armaturerna till energisparande LED-armaturer (lysdioder).

Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Under året har Arbetsförmedlingen och kommunen gjort ett gemensamt projekt för att hjälpa arbetslösa unga, under 24 år, till jobb inom våra offentliga verksamheter. Trainee-tjänsterna kommer att fortgå under hela 2024.

Ständig helgtjänst har, efter en projektperiod om sex månader, beslutats att införas som en alternativ anställningsform inom socialförvaltningens verksamheter. Syftet med denna alternativa anställningsform är att ta bort delade turer och skapa möjlighet till kortare arbetspass på helger.

Mål 9: Hållbar industri, innovation och infrastruktur

Under 2023 har Sävsjö Näringslivs AB (SNAB) tillsammans med forskningsinstitutet RISE, lokala företag, kommunen och studenter arbetat vidare med projektet Resurshub – Snålast i Småland. Bland annat har 120 elever på Jönköping Universitet (Sustainable Enterprise Management-programmet) engagerats kring hållbara idéer kopplat till resurshubben i Sävsjö. Syftet med resurshubben är att vara en nod för företag och andra som vill bli mer resurssmarta, skapa cirkulära resursflöden och industriella symbioser.

Utveckling av ett innovativt koncept för så kallade nödhushar utvecklats 2023. Framtagandet har skett genom en viktig samverkan mellan SNAB, RISE, Smart Housing och husföretagen i Sävsjö kommun för att utveckla en hållbar produkt som kan säkerställa kompetens och utveckling inom en bransch i Sverige men främst hjälpa nödområden med hållbara boenden.

Mål 10: Minskad ojämlikhet

Barn- och utbildningsförvaltningen har gjort en satsning på att utbilda cirka 80 processledare ute i sina verksamheter. Insatsen ska leda till en mer jämlik verksamhetsutveckling och i förlängningen erbjuda en mer likvärdig utbildning.

Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Kommunen har under några år arbetat med att ta fram en ny översiktsplan. Under 2023 har översiktsplanen varit på granskning, vilket innebär att allmänhet och myndigheter har fått möjlighet att yttra sig på förslaget en sista gång innan den förväntas antas i början av 2024. Översiktsplanen behandlar kommunens framtida utveckling och ger vägledning för framtida planering av ny bebyggelse, infrastruktur och naturområden. På det sättet lägger översiktsplanen grunden för kommunens möjligheter att arbeta för en hållbar utveckling.

I början av 2023 beslutades att kommunen skulle erbjuda förmånscyklar till samtliga tillsvidareanställda, att arbeta strategiskt med utbyggnad av trygga cykelparkeringar och erbjuda kostnadsfria kollektivtrafikkort till nyanställda. Upphandling av cyklar genomfördes under våren och ett ettårigt kontrakt tecknades med en leverantör. 106 medarbetare inom kommun och kommunala bolag valt att hyra en eller flera förmånscyklar. Hösten 2023 inventerades samtliga cykelparkeringar vid kommunala arbetsplatser och en utbyggnadsplan är framtagen. Under hela året har nya medarbetare erbjudits kollektivtrafikkort och totalt har sex nyanställda provpendlat. Våren 2023 beviljades Sävsjö kommun ett stadsmiljöavtal för att främja hållbara stadsmiljöer genom cykelfrämjande åtgärder i Sävsjö centrum. Ovan nämnda åtgärder ingår i avtalet som en del av kommunens motprestation.

Det har genomförts förbättringar för oskyddade trafikanter vid Hägneskolan och Vallsjöskolan under 2023. Bland annat har en hämta- och lämnarparkering skapats vid Hägneskolan och gång- och cykelvägarna till skolan har också setts över och förbättrats.

Inom ramen för Sävsjö kommuns medverkan i det regionala projektet FASTR – snabbare omställning till fossilfria transporter ett förvaltningsövergripande arbete bedrivits för att ta fram en handlingsplan för utbyggnad av laddinfrastruktur i Sävsjö. Kommunen har fått stöd i att identifiera kommunens olika roller, samt vilka krav lagstiftaren ställer på en kommun gällande elektrifiering och laddinfrastruktur.

Under året har det byggts ut laddinfrastruktur för hyresgäster och allmänhet vid flera av Sävebos fastigheter och vid Kulturhuset. Arbetet med att etablera en snabbpladdare för tunga transporter har också fortskridit under 2023 och platsen är nu förberedd för installation under våren 2024. Därutöver har kommunen investerat i tio laddare för socialförvaltningens fordon vid Södergården i Stockaryd.

Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion

Upphandlingsenheten har under hösten 2023 genomgått en vidareutbildning med inriktning hållbara upphandlingar och inköp. Kursen riktar sig till yrkesverksamma inom branschen och har gett en fördjupad kunskap kring hur vi ställer hållbarhetskrav som både ger bra effekt miljömässigt och driver omställningen hos leverantörerna framåt.

Dessutom har det höglandsgemensamma arbetet med hållbara inköp stärkts genom samverkan mellan kommunernas upphandlare och hållbarhetsstrategier. En höglandsgemensam checklista med fokus på de olika hållbarhetsdimensionerna är under framtagande.

I enlighet med kommunens avfallsplan har kommunens ledningsgrupp antagit en handlingsplan för avfallsminimering inom kommunorganisationen. Insatser för att öka intern delning, lagning och återbruk står i fokus i handlingsplanen.

Under 2023 har socialförvaltningen arbetat med återbruk inom ramen för Jobbhusets satsningar på återbruk av textilier och återbruk av möbler. Bland annat har 60-talet skolbänkar från Vrigstad skola renoverats i stället för att köpa nya och det har möjliggjorts genom samverkan mellan Aleholm, Vrigstad skola och Jobbhuset. Jobbhuset har också påbörjat en inventering av kommunens möbelförråd för att få fram ett underlag för ökad delning före nyinköp samt möjliga renoveringsobjekt.

I samband med att Rörviks gamla skola skulle rivras har kommunen tagit steg för mer cirkulär produktion genom att återvinna skolans fasadtegel samt fönsterglas (9,92 ton). Den nya skolan uppfyller krav enligt Miljöbyggnad Silver 3.0 (utan att vara certifierad). Även fönsterglas från fastigheten Svarven 1 togs omhand för återvinning till nya fönsterglas i samband med ombyggnation och renovering.

Under 2023 beslutade ledningsgruppen att kommunen ska gå över och börja använda digital post i allt större omfattning. Digital post främjar hållbarhet genom att minska användningen av papper och påverkan från miljöbelastande transporter. Dessutom erbjuder det en hög nivå av säkerhet, där endast behöriga användare med e-legitimation kan få tillgång till och läsa den digitala posten.

Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna

I juni 2023 antog kommunfullmäktige Sävsjös gröna hållbarhetsprogram där minskad klimatpåverkan samt anpassning till ett förändrat klimat är centrala teman.

Under året har många olika insatser gjorts inom ramen för minskad klimatpåverkan från transporter så som cykelfrämjande insatser, arbete med en handlingsplan för utbyggnad av laddinfrastruktur samt snabbbladdning för tunga transporter vid Stockarydsterminalen.

Under den regionala klimatveckan arrangerade Sävsjö kommun en lokal energisafari hos lokala energiproducenter, vår kommunala energi- och klimatrådgivare presenterade en ny tjänst för energieffektivisering och vår måltidsservice lyfte fram arbetet med klimatsmart mat. Dessutom tog Aleholm hem vinsten i årets solbilsrace i Jönköping för fjärde gången.

Klimatarbetet i Sävsjö fick uppmärksamhet genom två nomineringar till Klimatpriset 2023. De nominerade; Hultsjö IF Atom och parkarbetare Johanna Mattsson, uppmärksammades i lokal media på olika sätt och inbjöds till en prisceremoni på länsresidenset där de fick berätta om sitt arbete. Hultsjö IF Atom erhöll ett hedersnämmande.

Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald

Under 2023 har kommunen haft fyra aktiva lokala naturvårdsprojekt (LONA): Pollinering i centrum, Naturvärdesinventering, Bostadsnära våtmark Tällevad, Lunnaberg våtmark (privat initiativ). Dessa projekt finansieras till 50 till 90 procent av statliga naturvårdsmedel.

Inom ramen för projektet Pollinering i centrum har delar av Perennparken omvandlats med mer blommande rabatter och en större ängsyta, tillgängligheten har främjats och inspirerande skyltar om parkens växt- och djurliv har satts upp. Välbesökt nyinvigning av parken skedde på biologiska mångfaldens dag i maj i samverkan mellan kommunala verksamheter och lokala föreningar. Som en del i projektet lät parkenheten grönytor växa upp och blomma under sommaren, dessa märktes upp med gula informationsskyltar. Ett 30-tal skyltar har även beställts av kommuninvånare som gjort insatser för att gynna fjärilar och bin i sina trädgårdar. Utöver detta har inspirationsträffar med fokus på mer surr i Sävsjö arrangerats i Rörvik och på Sävsjö bibliotek under året.

Under sommaren 2023 genomfördes en naturvärdesinventering (NVI) av tätortsnära grönområden i Sävsjö, Vrigstad, Stockaryd och Rörvik. Arbetet har utmynnat i en rapport med totalt 34 naturområden som beskrivs och värderas enligt SIS standard (svenska institutet för standrader) för naturvärdesinventeringar avseende biologisk mångfald. Rapporten kommer kunna användas som ett kunskapsunderlag för fysisk planering, ärendehantering samt i arbetet för att främja biologisk mångfald inom kommunen.

Under året har elever på Aleholm tillverkat ramar till insekthotell av spillmaterial. Designen har varit Sävsjö kommunvapen. Ramarna har sedan deltagare inom kommunens dagligverksamhet gjort färdiga genom att fylla dem med växtmaterial de själva samlat. Ett givande samverkansprojekt som främjar biologisk mångfald samtidigt som deltagarna får nya kunskaper och färdigheter. Även Vrigstads förskolor har haft fokus på biologisk mångfald under året genom att bland annat bygga insekthotell.

Genom ett samarbete med Naturskyddsföreningen har elever som läser biologi på Aleholm varit i deltagit i fagning av Komstad ängar för att främja den biologiska mångfalden.

Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen

Under 2023 startades ett systematiskt arbete upp i enlighet med den nya lagstiftningen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Arbetet har rullat på väl i enlighet med tidsplan.

Grönt hållbarhetsprogram antaget

I juni 2023 antog kommunfullmäktige *Sävsjös gröna hållbarhetsprogram – 8 mål för ett grönare Sävsjö*. Hållbarhetsprogrammet är en precisering av vår vision om gröna Sävsjö och riktar sig till alla som bor och verkar inom Sävsjös geografiska område. Det är tillsammans vi skapar ett mer hållbart samhälle för dagens och kommande generationer.

Mål 1. Klimatpositiva Sävsjö

Mål 2. Sävsjö är en fossilfri transportkommun

Mål 3. Energi- och klimatsmart bebyggelse i Sävsjö

Mål 4. Förnybar energiproduktion i Sävsjö

Mål 5. Cirkulär konsumtion och produktion i Sävsjö

Mål 6. En giftfri miljö i Sävsjö

Mål 7. Ökad biologisk mångfald attraktiva naturmiljöer i Sävsjö

Mål 8. Ett klimatanpassat Sävsjö

Arbetsgruppen för ekologisk hållbarhet, under ledning av kommunens hållbarhetsstrateg, följer upp hållbarhetsprogrammet och rapporterar till ledningsgruppen som är ansvarig för programmets genomförande. Se separat uppföljning.

Utvärdering av den kommunala koncernens och kommunens ekonomiska ställning

Årets resultat

Sävsjö kommun redovisar ett resultat på 32,4 miljoner kronor vilket är 26,8 miljoner kronor högre än budget och 17,7 miljoner kronor högre än den prognos som lämnades per sista oktober.

Det som skiljer från lämnad prognos i oktober och faktiskt utfall per sista december beror framför allt på avvikelser i finanserna.

Nämnderna redovisar ett budgetöverskott på 1,8 miljoner kronor vilket motsvarar 99,8 procent av budgeten. Finansförvaltningen redovisar ett budgetöverskott på 25 miljoner kronor.

Nämndernas budgetföljsamhet har varit stor även om det funnits budgetavvikelser i enskilda verksamheter.

Finansförvaltningen redovisar både överskott och underskott. Pensionskostnaderna blev högre än förväntat och resulterade i ett budgetunderskott.

Skatteintäkter är svåra att förutsäga då slutavräkningen kommer först ett år i efterhand. Budgetavvikelser för generella statsbidrag och utjämning beror på uppräknings av kommunens standardkostnad till 2023 års prisnivå som gjort att de faktiska intäkterna från utjämningsystemet blev mycket högre. Det är den höga inflationen under hösten 2022 som orsakar de ökade bidragen. Både kostnadsutjämningsbidraget, inkomstutjämningsbidraget och regleringsbidraget blev högre än väntat.

Sammanställd redovisning

Kommunkoncernen redovisar ett positivt resultat på 45,9 miljoner kronor för året mot 63,8 miljoner kronor föregående år.

Tillgångarna i den kommunala koncernen uppgick till 1 894 miljoner kronor (1 826 miljoner kronor) och skulderna uppgick till 1 061 miljoner kronor (1 042 miljoner kronor). Soliditeten var vid årets utgång 40 procent (39 procent).

Köp och försäljning av varor och tjänster mellan kommunen, bolagen och mellan bolagen uppgick till 57,1 miljoner kronor (51,9 miljoner kronor). De interna kortfristiga fordringarna och skulderna till 39,8 miljoner kronor (29,1 miljoner kronor).

Bolagen redovisar tillsammans ett utfall på 22,6 miljoner kronor vilket är 3,2 miljoner kronor högre än budget. Alla bolag redovisar ett positivt resultat för 2023.

Förändringar av kostnader och intäkter

Personalkostnader är den enskilt största kostnadsposten på totalt 694 miljoner kronor. I jämförelse med föregående år har kostnaderna ökat med 59,4 miljoner kronor. Av dessa är 28,9 miljoner kronor ökade pensionskostnader.

Kommunorganisationen redovisar en omsättning på sammanlagt 1 082 miljoner kronor vilket är en ökning med 37 miljoner kronor från föregående år.

Generella statsbidrag och utjämning ökade med 19 miljoner kronor och skatteintäkter med 24 miljoner kronor.

Verksamhetens intäkter minskade med 6 miljoner kronor, bland annat beroende på lägre bidrag och kostnadsersättningar från staten.

Verksamheternas kostnader inklusive pensioner och avskrivningar ökade med 50 miljoner kronor och blev totalt på 1 057 miljoner kronor.

Utveckling av nettokostnadsandelen

Nettokostnadernas andel av skatter och kommunalekonomisk utjämning har ökat till 97,3 procent mot föregående års nivå 95,6 procent.

Verksamheternas nettokostnader fortsätter att öka. De totala nettokostnaderna ökade med 56,8 miljoner från föregående år och uppgick till drygt 882 miljoner kronor år 2023.

Nettokostnaderna per invånare var 75,6 tusen kronor vilket är en ökning med cirka 5,5 tusen kronor per invånare från föregående år. Ökningen motsvarar totalt cirka 64 miljoner kronor.

Inom individ och familjeomsorg har nettokostnaderna ökat med 948 kronor per invånare från föregående år. Detta motsvarar en ökning med 14,8 procent.

Procentuellt har nettokostnaderna per invånare ökat mest för parker, grönytor och lekplatser (18,7 procent).

Investeringar

Nämnderna har tillsammans investerat för 114,5 miljoner kronor vilket motsvarar 74,1 procent av budgeten som var på 154,6 miljoner kronor. Det betyder att det är investeringsbudget på 39,6 miljoner kronor som inte har nyttjats under året.

Några av de beslutade investeringarna har inte kunnat genomföras under året. Ombyggnation av en lokal till gata/park-avdelningen är en sådan. Byggnationen har blivit försenad men är igång och kommer slutföras under 2024. För ombyggnationen finns en investeringsbudget för 2023 på totalt 24 miljoner kronor, varav 5,6 miljoner kronor har använts under året. De 18,4 miljoner kronorna som återstår får efter beslut av Kommunfullmäktige flyttas med till 2024. En annan investering som blivit försenad är inköp av fordon till Räddningstjänsten med en budget på 4,8 miljoner kronor. Dessa är beställda och leverans förväntas under våren 2024. Ombyggnationen av Ringgården har blivit lite försenad i starten men förväntas vara klart enligt tidsplanen under våren 2025. Förseningen ger dock en budgetavvikelse för 2023 på 9,2 miljoner kronor.

Av genomförda investeringar är 88,9 miljoner kronor specifika investeringar och 25,6 miljoner kronor återkommande investeringar. Här ingår bland annat investeringar i befintliga fastigheter och åtgärder på gator och vägar.

Den enskilt största investeringen är nybyggnad av Rörvik skola som färdigställdes 2023. Kvar att göra är rivning av den gamla skolan samt iordningsställande av utemiljö. Tre större investeringar har påbörjats under året. Det är ombyggnad av Ringgården, nybyggnad av korttidsboende samt ombyggnad av lokal till gata/park. Dessutom har en del investeringar gjorts i ishallen i kylsystem, sarg och pist. Åtgärderna i ishallen blev 1,5 miljoner kronor dyrare än budgeterat på grund av att projektledning behövde köpas in externt och att vissa oväntade anpassningar av lokalen behövde göras.

Tillgångarnas förändring över tiden

Anläggningstillgångarnas andel motsvarar 71 procent av totala tillgångar och är en ökning med 5,3 procentenheter från föregående år. Kassa och banks andel av totala tillgångarna har minskat med 3,8 procentenheter och motsvarar 16,9 procent av tillgångarna. Saldot på koncernkontot på banken uppgick till 155,4 miljoner kronor per 31 december 2023 mot 177,4 miljoner kronor föregående år.

Långfristiga lån

Långfristiga skulder var vid utgången av året 47 miljoner kronor och består av långfristig leasingkuld på 45,9 miljoner kronor samt erhållna investeringsbidrag som har skuldförts och skrivs av i samma takt som investeringen. Kommunen har inga lån till kreditinstitut.

Borgensåtaganden och ansvarsförbindelser

Borgensåtagandet avser uteslutande de kommunala bolagen. Den sista december 2023 uppgick det beslutade borgensåtagandet till 938 miljoner kronor vilket är samma nivå som föregående år. Uttagna borgensåtagande uppgick till 697,6 miljoner kronor.

Avstämning mot finansiella mål

Årets resultat har i snitt över en femårsperiod varit 4,23 procent av skatteintäkter och generella bidrag.

Sävsjö kommun har höga investeringsnivåer framåt och kommunen måste finansiera dessa via lån hos kreditinstitut. Eftersom Sävsjö kommun borgar för de kommunala bolagens lån hos kreditinstitut så är kommunkoncernens totala lån i stort fokus. Utfallet på det finansiella målet för året visar grönt då lånen har sjunkit i förhållande till 2020-12-31 som är utgångsläget. Enligt den investeringsbudget som är antagen för kommunen för kommande år så kommer målet inte kunna nås.

Skatten har varit oförändrad. I jämförelse med övriga kommuner i länet ligger nu Sävsjö bland de kommuner med lägst kommunalskatt. Endast Vaggeryd, Värnamo och Jönköping har en lägre skatt. Snittet i länet är 22,02 och i riket 20,70.

Mål	Måltal	Utfall 231231	Status 231231
Driftöverskott	Årets resultat ska i snitt över en femårsperiod vara minst 2% av skatteintäkter och generella bidrag.	4,23 %	
Kommunkoncernens långfristiga skulder	Kommunkoncernens långfristiga skulder ska inte öka under en åttaårsperiod. Utgångsläge 2020: 852 mkr	808 mkr	
Bibehållen kommunalskatt	Kommunalskatten ska vara oförändrat 21,92 %	oförändrad	

Avslutande kommentar

Under året lämnas löpande ekonomisk uppföljning till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige genom månadsuppföljningar och delårsbokslut. I budgetprocessen och särskilda strategidagar förs samtal mellan politiker och tjänstemän om ekonomiska utmaningar och möjligheter.

En fortsatt god hushållning av kommunens medel är av största vikt för att stå rustade för framtidens utmaningar.

Resultat och ekonomisk ställning - fem år i sammandrag

	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Antal invånare (per 31 december)	11 677	11 721	11 709	11 771	11 668
Utdebitering allmän kommunalskatt, kr	21,92	21,92	21,92	21,92	21,92
Omsättning (intäkter, skatteintäkter och generella statsbidrag), tkr	936 114	954 725	990 159	1 044 701	1 081 978
Verksamhetens nettokostnader, tkr	-729 877	-745 805	-773 893	-825 410	-882 173
Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag, tkr	752 072	774 438	817 006	863 528	906 803
Årets resultat, tkr	17 350	33 104	47 999	44 120	32 369
Nettoinvesteringar, tkr	43 399	36 714	45 094	93 280	114 529
Anläggningstillgångar, tkr	427 623	429 927	494 337	563 479	650 183
Likvida medel, tkr	162 421	224 916	249 607	177 433	155 245
Eget kapital, tkr	452 420	485 524	533 523	577 643	610 012
Långfristiga lån, tkr	-	-	-	-	-
Pensionsskuld inom linjen (inkl. löneskatt), tkr	265 067	260 903	257 822	248 955	250 401
Soliditet (eget kapital / tillgångar), %	67,7	65,9	64,0	67,3	66,6
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser före 1998, %	48,5	48,7	48,9	52,2	52,3
Kassaflöde (resultat / intäkter), %	4,4	6,5	7,5	6,7	5,4

Sävsjö kommunsammanställning

Belopp i tkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Årets resultat, tkr	27 148	44 689	61 834	63 766	45 857
Finansnetto, tkr	-2 549	-3 922	-3 251	-2 535	-12 427
Likvida medel / invånare, kr	15 337	20 140	22 624	15 669	13 299
Låneskuld / invånare, kr	70 055	70 214	71 588	65 352	68 253
Eget kapital / Invånare, kr	46 286	49 925	55 467	60 590	65 055
Soliditet (eget kapital/tillgångar), %	33	34	36	39	40
Kassalikviditet, %	107	119	141	113	103
Kassaflöde, tk	-16 531	56 969	28 838	-80 467	-29 259
Skuldsättningsgrad, ggr	1,98	1,85	1,69	1,46	1,40

Avstämning mot finansiella mål

Belopp tkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
<i>Årets resultat ska i snitt över en femårsperiod vara minst 2 % av skatteintäkter och generella bidrag</i>					
Snitt över de senaste fem åren, %	3,78	4,33	4,57	4,35	4,23
Mål uppfyllt	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
<i>Kommunkoncernens långfristiga skulder ska inte öka under en åttaårsperiod *</i>					
Kommunkoncernens långfristiga skuld, tkr		852 060	857 248	797 921	807 833
Mål uppfyllt		-	Nej	Ja	Ja
<i>Kommunalskatten ska vara oförändrat 21,92%</i>					
Kommunalskatt, %	21,92	21,92	21,92	21,92	21,92
Mål uppfyllt	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

* Med kommunkoncernens långfristiga skulder menas långfristiga skulder till kreditinstitut, kortfristig del av långfristig skuld till kreditinstitut samt eventuella långfristiga leasingskulder. Målet är nytt från 2020 och mäts med utgångspunkt i de skulder som fanns på balansdagen 2020-12-31. Till årsredovisningen 2021 är det förtydligt vad som ska ingå i måttet. Med anledning av den nya definitionen så är måttet för 2020 omräknat.

Nettokostnad per kommuninvånare i kronor

Belopp kr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Nettokostnad totalt / invånare	62 505	63 629	65 746	70 122	75 606
Gator, vägar och allmänna platser	1 110	1 126	1 163	1 258	1 313
Enskilda vägar belysning	241	195	267	285	340
Parker, grönytor och lekplatser	476	472	455	522	620
Bostadsanpassning	144	101	83	111	89
Grundskola, förskoleklass	11 171	11 542	12 075	12 774	13 310
Gymnasieskola, vuxenutbildning	6 710	7 135	7 332	7 459	7 781
Musikskola	283	298	308	322	336
Förskola, familjedaghem och fritids	7 832	7 550	8 523	8 478	8 977
Individ och familjeomsorg	4 244	4 471	6 238	6 390	7 338
Stöd till äldre	10 630	10 437	10 030	10 570	10 824
Stöd till funktionshindrade	5 560	5 933	5 148	5 207	5 043
Familjebad	421	563	556	462	374
Idrotts, fritids och turistanläggningar	841	800	794	795	890
Biblioteksverksamhet	370	372	374	386	393
Räddningstjänst	1 015	1 004	1 081	1 104	1 216
Miljö-och hälsoskydd	138	151	124	154	144

Ekonomiska nyckeltal

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Antal invånare	11 677	11 721	11 709	11 771	11 668
Låneutrymme kr per invånare	134 000	138 000	141 000	141 000	
Skuld kr per invånare	98 824	100 204	100 298	97 295	
Kvarstående låneutrymme kr per invånare	35 176	37 796	40 702	43 705	
Soliditet inklusive pensionsåtagande kommunkoncernen (%)	17	19	22	25	
Kassalikviditet i kommunkoncernen (%)	107	119	141	113	103
Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar (andel %)	102	182	91	90	
Genomförandegrad av beslutade investeringar (utfall/beslutad budget) (%)	76	49	61	68	74
Verksamhetens totala nettokostnader i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag. (%)	97	96	95	96	97

Förväntad utveckling

Belopp i tkr	Bokslut	KF fastställer verksamhetsplan		
	2023	2024	2025	2026
Verksamhetens intäkter	175 175	185 000	185 000	185 000
Verksamhetens kostnader	-1 028 327	-1 057 773	-1 068 296	-1 090 285
Avskrivningar	-29 021	-32 000	-34 000	-35 000
Verksamhetens nettokostnader	-882 173	-904 773	-917 296	-940 285
Skatteintäkter	559 296	567 589	594 376	614 473
Generella statsbidrag och utjämning	347 507	334 735	332 583	341 229
Verksamhetens resultat	24 630	-2 449	9 663	15 417
Finansiella intäkter	11 303	9 716	7 716	7 716
Finansiella kostnader	-3 564	-4 000	-7 800	-10 600
Resultat efter finansiella poster	32 369	3 267	9 579	12 533
Extraordinära poster				
Årets resultat	32 369	3 267	9 579	12 533

Verksamhetsplan för 2024-2026 beslutades på kommunfullmäktige i november 2023.

I budgetöverenskommelsen beskrivs den osäkerhet som råder i världen med det försämrade säkerhetspolitiska läget och vad det kan innebära för kommunen. Sävsjö har ett bra utgångsläge med en stark ekonomi efter många år med en väl fungerande verksamhet och goda resultat men bedömningen är att det kommer vara tuffa utmaningar framåt.

Den ekonomiska utvecklingen är avhängig hur invånarantalet utvecklas i kommunen och schabloniserat ger varje invånare en intäkt på cirka 80 tusen kronor.

Balanskravsresultat

Avstämning mot balanskravet

Balanskravsutredning (tkr)	
Årets resultat	32 369
Realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	-98
Realisationsförluster till följd av försäljning som står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	-
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-
Årets resultat efter balanskravsutredning, före avsättning/ianspråktagande av resultatutjämningsreserv	32 271
Medel till/från resultatutjämningsreserven	-
Årets balanskravsresultat	32 271

Avsättning till resultatutjämningsreserv RUR

Kommunallagen ger kommunen möjlighet att sätta av medel till en resultatutjämningsreserv. Syftet med reserven är att kommunen ska kunna utjämna intäkter över en konjunkturykel. Kommunfullmäktige beslutade om att avsätta 10 miljoner kronor av 2022 års resultat till resultatutjämningsreserven. Sedan tidigare fanns det 50 miljoner kronor i reserven. Kommunen har nu en resultatutjämningsreserv på 60 miljoner kronor.

Väsentliga personalförhållanden

Personalöversikt

Den statistik som redovisas under avsnittet om personalöversikt avser tillsvidareanställda med månadslön. Mätdatum är per den 31 december respektive år, om inget annat anges.

Nedan i tabellen följer fördelningen i antal mellan tillsvidareanställda och visstidsanställda i Sävsjö kommun 2023 och 2022 samt totalt antal anställda.

Antalet medarbetare har minskat med 32 personer. Vi ser minskning av tillsvidareanställda inom alla förvaltningar. Visstidsanställda ligger kvar på samma nivå som 2022.

Antal anställda

Förvaltning	2023		2022	
	Visstid	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare
Kommunledningskontor	4	55	5	60
Socialförvaltning	61	446	59	467
Barn- & utbildningsförvaltning	111	385	115	387
Serviceförvaltning	9	118	8	121
Myndighetsförvaltning	3	9	1	10
Totalt	188	1013	188	1045
Total/år	1201		1233	

Fördelning heltid och genomsnittlig sysselsättningsgrad

Förvaltning	2023		2022	
	Heltid %	Sysselsättning %	Heltid %	Sysselsättning %
Kommunledningskontor	92	98	88	97
Socialförvaltning	58	91	53	90
Barn- & utbildningsförvaltning	75	93	78	93
Serviceförvaltning	70	94	67	94
Myndighetsförvaltning	100	100	100	100
Totalt	68	93	67	92

Fördelning heltid/deltidstjänster och genomsnittlig sysselsättningsgrad

I tabellen ovan redovisas andel heltidsanställda i procent inom kommunens förvaltningar. Statistiken omfattar alla anställda med månadslön.

I tabellen visas också den genomsnittliga sysselsättningsgraden i procent inom våra förvaltningar.

Andelen heltidsanställda ökade totalt med en procentenhet mellan 2023 och 2022. Socialförvaltningen har gått från 53 procent till 58 procent i andelen ökade heltidsanställningar. Vi ser också att barn- och utbildningsförvaltningen har backat från 78 procent till 75 procent andel heltid och det beror på att vi har tagit bort möjligheten att vara tjänstledig utanför lag och avtal. Personen som inte önskar arbeta 100 procent har därmed fått gå ner i tjänstgöringsgrad.

Vi ser också att den genomsnittliga sysselsättningsgraden har ökat något i de flesta förvaltningarna.

Könsfördelning

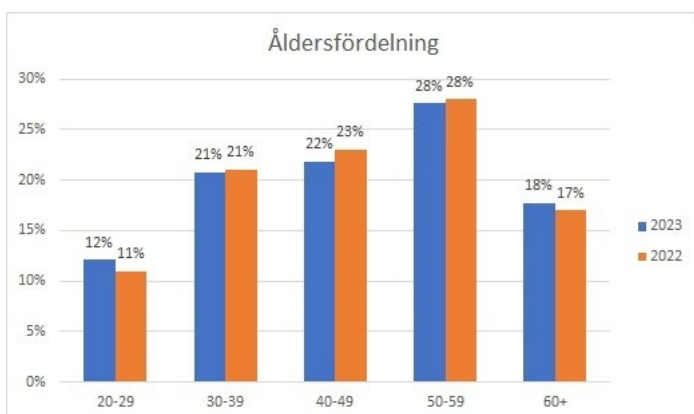
Förvaltning	2023		2022	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Kommunledningskontor	76	24	79	18
Socialförvaltning	89	11	89	11
Barn- & utbildningsförvaltning	83	17	84	16
Serviceförvaltning	75	25	73	27
Myndighetsförvaltning	62	38	56	44
Totalt	84	16	84	16

I tabellen ovan redovisas könsfördelningen i procent bland tillsvidareanställda. Deltidsbrandmännen ingår ej.

I Sävsjö kommun är andelen kvinnor, liksom tidigare, betydligt större än andelen män. Endast små förändringar på förvaltningsnivå noteras mellan åren. Myndighetsförvaltningen är den enda förvaltning som har en något jämnare könsfördelning (jämn fördelning är högst 60 procent av samma kön)

Åldersfördelning

Kommunens åldersfördelning i jämförelse mellan 2023 och 2022.

Medelåldern för kommunens anställda är 44 år för 2023 vilket är en minskning med ett år från 2022.

Pensionsavgångar

Förvaltning	2025	2026	2027	2028	Total
Kommunledningskontor	2	1	0	0	3
Socialförvaltning	8	12	11	17	48
Barn- & utbildningsförvaltning	4	12	6	11	33
Serviceförvaltning	2	6	7	4	19
Myndighetsförvaltning	0	0	0	0	0
Totalt	16	31	24	32	103

Det finns ett antal kända och förväntade pensionsavgångar, utifrån riktåldern för pension 66 år.

Rekrytering och kompetensutveckling

Vi har under året arbetat med fokusområdet Framtida kompetensförsörjning med syfte att stärka arbetsgivarvarumärket Sävsjö kommun utifrån vår kompetensförsörjningsstrategi. Nästa steg är en kompetenskartläggning och därefter framtagning av kompetensförsörjningsplaner inom varje förvaltning.

Samtliga chefer genomgår vårt ledarskapsprogram (PLUS). Programmet omfattar tio dagar under fyra internat. Vi planerar för ett program om året och ett program genomfördes under 2023.

Rekrytering

Under 2023 har Sävsjö kommun publicerat 220 annonser. Samtliga annonser har genererat 4 488 ansökningar vilket i snitt motsvarar 20,4 ansökningar per tjänst.

Personalomsättning

Personalomsättningen i Sävsjö kommun är 11,6 procent för 2023 vilket är två procentenheter högre än förra året. (Aneby 19,3 procent, Eksjö 12,9 procent, Nässjö 11,6 procent och Vetlanda 9,6 procent)

Arbetsmiljö och hälsa

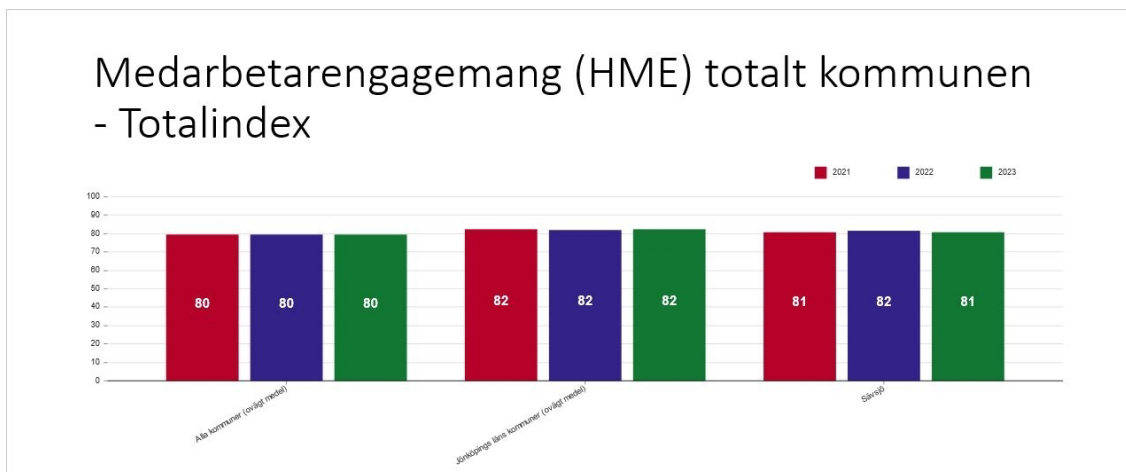
Sävsjö kommuns värdegrund tar avstamp i alla människors lika värde, vilket är direkt

applicerbart till arbetsmiljö. Ingen person eller yrkesgrupp ska behöva känna sig otrygg på sin arbetsplats. Sävsjö kommun genomför regelbundet medarbetarundersökningar som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Under slutet av 2023 genomfördes den senaste medarbetarundersökningen, vilken kommer redovisas under våren 2024.

Vi har fortsatt goda resultat i medarbetarundersökningen och ligger strax över riket och länet i indexet vi mäter, Hållbart medarbetarengagemang HME.

På bilden ser vi först riket sen länet och sist Sävsjö kommun. Rött är 2021, blått 2022 och grönt 2023.

Sävsjö kommun samarbetar med företagshälsovården när det kommer till rehabilitering. Sedan några år tillbaka har vi avslutat hälsoundersökningarna och ersatt dessa med hälsosamtal vid behov. Hälsosamtalen syftar till att i ett tidigt skede förebygga korttids- och långtidssjukfrånvaro genom individanpassade insatser.

Arbetsskador

I Sävsjö kommun används ett system för rapportering och hantering av arbetsskador och tillbud som heter Stella. Under 2023 har antalet anmälningar minskat från 348 till 301 stycken. En del av minskningen beror troligtvis på att vi inte längre anmäler covid som vi var ålagda att göra tidigare.

De anmälningar som toppar statistiken är tillbud och nollskada vilket innebär att personen som råkade ut för händelsen inte blev skadad eller hade någon typ av frånvaro i samband med skadan. Dessa två grupper står för cirka 86 procent av de totala anmälningarna. Dock hade vi 10 procent av skadorna som ledde till frånvaro. Dessa skador bestod främst av cykelolyckor till arbetet, skärskador inom kostenheten, fallolyckor och muskelbesvär efter lyft.

Aktivitet	2020	2021	2022	2023
Tillbud	100	147	198	165
Nollskada	87	74	119	102
Skada med frånvaro	38	34	28	32
Stickskada	1	2	3	2

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron räknas i procent och enligt SKR:s (Sveriges kommuner och regioner) riktlinjer som ett genomsnittligt mått under hela året 2023.

Under 2023 hade vi 6,7 procent i genomsnittlig sjukfrånvaro vilket kan jämföras med 2022 då vi hade 7,1 procent. Högst sjukfrånvaro har socialförvaltningen med 8,4 procent och myndighetsförvaltningen lägst med 2,4 procent.

Långtidssjukskrivningar räknas i procent av total sjukfrånvaro. För att betraktas som

långtidssjukfrånvaro ska sjukskrivningen ha passerat 60 dagar. Långtidssjukfrånvaron är 54,16 procent vilket är en minskning med 0,84 procent jämfört med 2022.

Vi ser att sjukfrånvaron också ökar med åldern vid jämförelse av åldersgrupper:

under 29 år: 5,3 procent

mellan 30-49 år: 6,0 procent

över 50 år: 7,7 procent

Sjukfrånvaro i procent	Aneby	Eksjö	Nässjö	Vetlanda	Sävsjö
Heltid	7,5	6,1	6,2	5,4	5,7
Deltid	7,6	9,6	11,3	9,5	9,7
Totalt	7,3	6,8	6,8	6,5	6,7

Friskvård

I Sävsjö kommun erbjuder vi friskvårdsbidrag på 1 000 kronor till alla medarbetare som har månadslön. Vi erbjuder en del andra aktiviteter som deltagaravgift i stadslopp och riktade utbildningar till våra friskvårdsombud två gånger per år.

2023 hade vi en nyttjandegrad på nästan 67 procent av de medel som fanns tillgängliga för våra medarbetare att nyttja. Det kan jämföras med 64 procent år 2022. Antalet medarbetare som nyttjat bidraget har sjunkit sen förra året men däremot har de som nyttjat bidraget använt större del av det.

Aktivitet	2020	2021	2022	2023
Friskvårdsbidrag (antal)	886	935	984	920

Räkenskaper

Resultaträkning

Belopp i tkr	No t	Kommun		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
Verksamhetens intäkter	3	175 175	181 173	339 136	328 233
Verksamhetens kostnader	4	-1 028 327	-979 303	-1 117 735	-1 059 122
Av- och nedskrivningar	5	-29 021	-27 280	-69 920	-66 338
Verksamhetens nettokostnader		-882 173	-825 410	-848 519	-797 227
Skatteintäkter	6	559 296	535 320	559 296	535 320
Generella statsbidrag och utjämning	7	347 507	328 208	347 507	328 208
Verksamhetens resultat		24 630	38 118	58 284	66 301
Finansiella intäkter	8	11 303	8 183	7 342	3 903
Finansiella kostnader	9	-3 564	-2 181	-19 769	-6 438
Resultat efter finansiella poster		32 369	44 120	45 857	63 766
Extraordinära poster					
Årets resultat		32 369	44 120	45 857	63 766

Balansräkning

Belopp i tkr	No t	Kommun		Kommunkoncern	
		2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	10			3 627	1 254
Materiella anläggningstillgångar					
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	552 065	490 505	1 495 027	1 413 453
- Maskiner och inventarier	12	73 685	48 387	85 929	63 689
Finansiella anläggningstillgångar	13	24 433	24 587	20 510	20 100
Summa anläggningstillgångar		650 183	563 479	1 605 093	1 498 496
Bidrag till infrastruktur	14	3 324	3 599	3 324	3 599
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	15	10 503	12 653	11 983	14 220
Fordringar	16	96 854	101 493	118 106	125 253
Kassa och bank	17	155 245	177 433	155 723	184 436
Summa omsättningstillgångar		262 602	291 579	285 812	323 909
Summa tillgångar		916 109	858 657	1 894 229	1 826 004
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital	18				
Årets resultat		32 369	44 120	45 857	63 766
Resultatutjämningsreserv		60 000	60 000		-
Övrigt eget kapital		517 643	473 523	713 205	649 436
Summa eget kapital		610 012	577 643	759 062	713 202
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	9 592	7 641	9 592	7 641
Andra avsättningar	20	36 543	36 148	64 424	63 008
Summa avsättningar		46 135	43 789	74 016	70 649
Skulder					
Långfristiga skulder	21	47 012	48 609	785 629	769 257
Kortfristiga skulder	22	212 950	188 616	275 522	272 896
Summa skulder		259 962	237 225	1 061 151	1 042 153
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		916 109	858 657	1 894 229	1 826 004

PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter					
		Inga	Inga	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	23	250 401	248 955	250 401	248 955
Övriga ansvarsförbindelser	24	938 100	938 100	938 100	938 100

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	No t	Kommun		Kommunkoncern	
		2023	2022	2023	2022
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		32 369	44 120	45 857	63 766
Justering för ej likviditetspåverkande poster	26	31 803	53 402	73 820	94 397
Poster som redovisas i annan sektion	27	-98	-	-201	557
Medel från verksamheten före ändring av rörelsekapital		64 074	97 522	119 476	158 720
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		4 639	-24 971	7 146	-27 073
Ökning/minskning förråd, lager och exploateringsfastighet		-122	-3 975	33	-4 620
Ökning/minskning kortfristiga skulder		24 298	-50 122	2 626	4 778
Kassaflöde från den löpande verksamheten		92 889	18 454	129 281	131 805
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-	-	-2 636	-540
Investering i materiella anläggningstillgångar		-114 244	-89 845	-171 922	-141 583
Erhållna investeringsbidrag och andra inkomster		63	418	63	418
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		98	-	201	-199
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-1 200	-316	-1 363	-198
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		1 354	-	1 354	
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-113 929	-89 743	-174 303	-142 102
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån		-	-	17 500	20 000
Amortering av låneskulder		-	-	-610	-90 123
Amortering av skulder för finansiell leasing		-1 148	-885	-581	-47
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-1 148	-885	16 309	-70 170
Årets kassaflöde		-22 188	-72 174	-28 713	-80 467
Likvida medel vid årets början		177 433	249 607	184 436	264 903
Likvida medel vid årets slut		155 245	177 433	155 723	184 436

Nothänvisningar

Not 1 – Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar under nyttjandeperioden. Avskrivningar påbörjas närmaste tertial efter att investeringen har tagits i bruk. Tillgångarna skrivs av systematiskt över dess nyttjandeperiod.

Avskrivningstiderna som tillämpas är:

- Bilar och maskiner 5-10 år
- Inventarier 3-15 år
- Byggnader 15-80 år

För nya fastighetsinvesteringar tillämpar Sävsjö kommun komponentavskrivning. Komponentindelning har även gjorts av befintliga fastigheter som hade ett bokfört värde på minst 10 miljoner kronor 2015 då vi gick in i den nya rekommendationen om komponentindelning. Effekterna av att inte samtliga fastigheter har komponentindelats bedöms vara marginella.

Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max tre år och inventarier av mindre värde, max 20 000 kronor, kostnadsförs direkt.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Tomter för försäljning redovisas som omsättningstillgångar i balansräkningen eftersom de inte innehas för stadigvarande bruk. Tomterna värderas kollektivt per exploateringsetapp och de totala utgifterna fördelas per tomt utifrån yta. I anskaffningsvärdet ingår mark, andel av projektering och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

Pensioner

Pensioner redovisas med den så kallade blandmodellen i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Pensionsavsättningar värderas enligt RIPS (Riktlinjer för beräkning av pensionsskulder) i enlighet med RKR (Rådet för kommunal redovisning) R10.

Leasing

Samtliga leasingavtal har tidigare hanterats som operationella avtal och kostnadsförts löpande. Kommunen har alltså avvikit från RKR (Rådet för kommunal redovisning) R5 om leasing där det står att leasingavtal ska klassificeras som finansiella om de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång i allt väsentligt har överförts till leasetagaren.

Från 2021 har kommunen ingått två nya hyresavtal av mer omfattande karaktär som har klassificerats som finansiell leasing och de tas därför upp som anläggningstillgång och skuld i balansräkningen. Kommunen har för avsikt att framöver gå igenom alla leasingavtal för att kunna säkerställa att de redovisas korrekt enligt gällande rekommendationer.

Driftredovisning – kommunen

Kapitaltjänstkostnad

Kapitaltjänstkostnaden utgörs av avskrivningar och intern ränta. Avskrivningen beräknas på tillgångens ursprungliga anskaffningskostnad och är linjär, det vill säga lika stort belopp varje år under nyttjandetiden. Intern ränta beräknas på tillgångens bokförda värden vid varje månads ingång. Räntesatsen för år 2023 var 1,25 procent.

Personalomkostnadspålägg

I samband med bokföring av lön kostnadsförs ett personalomkostnadspålägg (arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och intjänad pensionsrätt). Pålägget betalas som en intern ersättning från förvaltningarna till finansförvaltningen, som ansvarar för utbetalningen av de externa kostnaderna. Under år 2023 har ett kalkylerat personalomkostnadspålägg på 41,8 procent använts, att jämföra med rekommendationen från Sveriges kommuner och regioner som är att använda ett pålägg med 44,53 (39,25 procent). Kommunen använder sig inte av åldersdifferentierade personalomkostnadspålägg.

Löner för timanställda och liknande

Löner för timanställda och kostnadsersättningar som utbetalas månaden efter intjänandemånaden periodiseras fullt ut, vilket innebär att det som intjänats under december men betalats ut i januari belastar föregående års resultat. Förändringen mellan åren som är relativt liten belastar i normala fall inte nämnderna utan redovisas under finansförvaltningen.

Interna hyror

De förvaltningar som nyttjar kommunala fastigheter betalar en intern hyra som är beräknad efter självkostnadspris.

Interna tjänster

Varor som överförs från en nämnds verksamhet till en annan internfaktureras. Även tjänster som utförs av egen anställd personal internfaktureras till självkostnadspris. Interna administrativa tjänster internfaktureras endast i speciella fall, exempelvis vid genomförandet av vissa projekt.

Resultatenheter

Interna tjänster kopplade till telefoni, städ, vaktmästeri, kost, fordon och bemanning hanteras som resultatenheter. Finansiering sker genom att de som nyttjar tjänsterna betalar en ersättning. Resultatet vid årets slut regleras genom återbetalning eller kompletterande betalning. Styrelse för dessa resultatenheter utgörs av förvaltningschefgruppen eller en särskild utsedd styrgrupp.

Investeringar med egen personal

Vissa investeringar genomförs av egen personal. Detta avser i första hand lednings- och gatuarbeten, men också projektering med mera vid nybyggnation. Den lönekostnad som uppstår är att betrakta som en investeringsutgift. Lönekostnaden aktiveras som en anskaffningsutgift och ingår i avskrivningsunderlaget.

Sammanställd redovisning - kommunkoncernen

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt LKBR (Lagen om kommunal bokföring och redovisning) kapitel 12, RKR (Rådet för kommunal redovisning) R16 Sammanställda räkenskaper och utformas enligt god redovisningssed. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Med förvärvsmetoden menas att vid förvärvstillfället förvärvat eget kapital i kommunala företag eliminerats, varefter intjänat kapital har räknats in i koncernens eget kapital. En proportionell konsolidering betyder att om de kommunala företagen inte är helägda tas endast ägda andelar av posterna i räkenskaperna in i koncernredovisningen.

Redovisningen omfattar företag där ägandeandelen uppgår till minst 20 procent (betydande inflytande). Eventuella dotterdotterföretag ingår endast om dotterföretagets ägarandel överstiger 50 procent (bestämmande inflytande). I annat fall betraktas dessa som intresseföretag.

Inom koncernen förekommer omfattande transaktioner mellan företagen. Alla transaktioner av väsentlig karaktär mellan företagen och mellan kommunen och företagen har eliminerats för att ge en rättvisande bild av koncernens totala ekonomi. Obeskattade reserver har efter avdrag för uppskjuten skatt hänförts till eget kapital. Uppskjuten skatt redovisas som avsättning.

Not 2 – Uppskattningar och bedömningar

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande post tas sådana ekonomiska händelser upp som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder. Uppllysning om jämförelsestörande poster lämnas i förekommande fall i not till berörd post i resultaträkningen.

Avsättningar

Enligt RKR (Rådet för kommunal redovisning) Rekommendation 9 Avsättningar och ansvarsförbindelser, ska avsättningar redovisas i balansräkningen då kommunen har en legal förpliktelse till följd av inträffade händelser, det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt att en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningarna har värderats till nuvärde.

Periodisering statsbidrag

Riktade statsbidrag som är förenade med villkor har periodiserats så att intäktsföring sker i samma utsträckning som kostnader har redovisats.

Not 3 – Verksamhetens intäkter

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Försäljningsintäkter	16 616	18 296	158 255	145 064
Taxor och avgifter	25 981	23 872	25 981	23 872
Hyror och arrenden	13 890	13 888	15 500	13 888
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	91 413	99 506	91 622	99 714
EU-bidrag	-	-	-	-
Övriga bidrag	3 113	2 236	6 282	3 843
Intäkter från exploateringsverksamhet	630	-	630	-
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	98	161	98	615
Övriga verksamhetsintäkter	23 434	23 213	40 768	41 237
Summa verksamhetens intäkter	175 175	181 172	339 136	328 233

Not 4 – Verksamhetens kostnader

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	626 423	595 952	663 219	628 833
Pensionskostnader	68 139	39 244	70 816	40 879
Lämnade bidrag	35 430	33 390	35 430	33 390
Köp av huvudverksamhet	105 310	113 735	105 310	113 735
Lokal- och markhyror	19 301	16 458	20 750	16 458
Material, tjänster och övriga verksamhetskostnader	111 623	105 905	158 360	149 130
Realisationsförluster, utrangeringar och avsättningar	219	24 770	342	24 770
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	171	-	171	-
Bolagsskatt	-	-	1 626	2 079
Övriga verksamhetskostnader	61 711	49 849	61 711	49 849
Summa verksamhetens kostnader	1 028 327	979 303	1 117 735	1 059 123
<i>Varav jämförelsestörande poster</i>				
Avsättning för sanering förorenad mark		20 000		20 000
Utrangering - nedlagda utgifter i investeringar som inte blir av		4 447		4 447
Summa jämförelsestörande poster		24 447		24 447
Summa verksamhetens kostnader exkl jämförelsestörande poster	1 028 327	954 856	1 117 735	1 034 676

Not 5 – Av- och nedskrivningar

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Avskrivning immateriella tillgångar	-	-	403	421
Avskrivning byggnader och tekniska anläggningar	20 951	19 762	56 687	53 754
Avskrivning maskiner och inventarier	8 070	7 518	12 830	12 163
Nedskrivning byggnader och anläggningar	-	-	-	-
Summa av- och nedskrivningar	29 021	27 280	69 920	66 338

Not 6 – Skatteintäkter

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Preliminär kommunalskatt	546 993	517 874	546 993	517 874
Preliminär slutavräkning innevarande år	9 254	13 707	9 254	13 707
Slutavräkningsdifferens föregående år	3 049	3 740	3 049	3 740
Summa skatteintäkter	559 296	535 321	559 296	535 321
<i>Avräkningsbelopp allmän kommunalskatt per invånare</i>				
Slutavräkning (korrigerig föregående år)	260	319	260	319
Preliminär slutavräkning innevarande år	787	1 171	787	1 171

Not 7 – Generella statsbidrag och utjämning

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Inkomstutjämning	197 728	182 048	197 728	182 048
Regleringsbidrag	27 467	32 311	27 467	32 311
Kostnadsutjämningsbidrag	58 830	50 832	58 830	50 832
Kostnadsutjämningsbidrag LSS	18 100	22 509	18 100	22 509
Kommunal fastighetsavgift	27 711	25 686	27 711	25 686
Övriga bidrag från staten	17 671	14 822	17 671	14 822
Summa generella statsbidrag och utjämning	347 507	328 208	347 507	328 208

Not 8 – Finansiella intäkter

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Utdelningar från koncernföretag	1 000	1 000	0	0
Utdelningar på aktier och andelar	165	565	165	565
Ränteintäkter	5 559	1 503	5 559	1 622
Borgensavgifter	3 701	3 752	316	327
Övriga finansiella intäkter	878	1 363	1 302	1 389
Summa finansiella intäkter	11 303	8 183	7 342	3 903

Not 9 – Finansiella kostnader

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Räntekostnad, lån	-	-	17 274	4 315
Räntekostnad, finansiell leasing	1 517	1 210	400	1 210
Räntekostnad, andra avsättningar	1 236	546	1 236	546
Övriga finansiella kostnader	811	426	859	367
Summa finansiella kostnader	3 564	2 182	19 769	6 438

Not 10 – Immateriella tillgångar

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Akkumulerade ingående anskaffningsvärden	-	-	8 903	8 363
Inköp	-	-	2 652	540
Försäljningar	-	-	-	-
Utrangeringar	-	-	-	-
Överföringar	-	-	178	-
Akkumulerade utgående anskaffningsvärden			11 733	8 903
Akkumulerade ingående avskrivningar	-	-	-7 648	-7 227
Utrangeringar	-	-	-	-
Årets avskrivningar	-	-	-458	-421
Akkumulerade utgående avskrivningar / nedskrivningar			-8 106	-7 648
Utgående redovisat värde			3 627	1 255

Not 11 – Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Ingående ack. anskaffningsvärden	939 879	854 091	2 291 856	2 160 700
Inköp	80 053	90 666	116 959	124 683
Försäljningar	-	-1	-112	-1 133
Utrangeringar	-21 955	-4 877	-21 955	-4 877
Överföringar	2 472	-	21 211	12 483
Utgående anskaffningsvärden	1 000 449	939 879	2 407 959	2 291 856
Ingående ack. avskrivningar	-445 430	-425 668	-869 536	-818 479
Försäljningar	-	-	68	811
Utrangeringar	21 941	-	21 941	1 886
Årets avskrivningar	-20 951	-19 762	-56 687	-53 754
Utgående ack. avskrivningar	-444 440	-445 430	-904 214	-869 536
Ingående ack. nedskrivningar	-3 944	-3 944	-8 867	-6 983
Årets nedskrivningar	-	-	-	-
Omklassificering	-	-	149	-1 884
Utgående ack. nedskrivningar	-3 944	-3 944	-8 718	-8 867
Utgående redovisat värde	552 065	490 505	1 495 027	1 413 453
- varav pågående arbete	52 053	71 747	63 587	99 065
- varav finansiell leasing	45 551	47 291	10 654	11 100
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	34 år	34 år		

Not 12 – Maskiner och inventarier

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Akkumulerade ingående anskaffningsvärden	131 243	120 925	194 210	178 384
Inköp	34 191	10 354	35 810	14 962
Försäljningar	-	-	-9 690	-172
Utrangeringar	-9 146	-36	-5 747	-36
Omklassificeringar	-618	-	-139	1 072
Akkumulerade utgående anskaffningsvärden	155 670	131 243	214 444	194 210
Akkumulerade ingående avskrivningar	-82 858	-75 338	-128 863	-117 075
Försäljningar	-	-	9 402	171
Utrangeringar	8 943	-	5 624	-
Omklassificeringar	-	-	-1 658	-579
Årets avskrivningar	-8 070	-7 518	-13 020	-12 163
Akkumulerade utgående avskrivningar	-81 985	-82 856	-128 515	-129 646
Akkumulerade ingående nedskrivningar	-	-	-	-875
Årets nedskrivningar	-	-	-	-
Akkumulerade utgående nedskrivningar	-	-	-	-875
Utgående redovisat värde	73 685	48 387	85 929	63 689
Varav pågående arbete	-	7 264	-	7 264
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	12 år	12 år	-	-

Not 13 – Finansiella anläggningstillgångar

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Aktier och andelar				
Aktier AB Sävsjö Industribyggnader	1 000	1 000	-	-
Aktier Sävebo AB	1 300	1 300	-	-
Aktier Njudung Energi Sävsjö AB	2 000	2 000	-	-
Aktier SavMan AB	2 400	2 400	-	-
Andel i Sävsjö Skytte Center ekonomisk förening	80	80	-	-
Aktier Sävsjö Näringslivs AB	100	100	-	-
Aktier Stockarydsterminalen	2 000	2 000	-	-
Aktier Träcentrum Nässjö Kompetensutveckling AB	10	10	10	10
Aktier Kommunassurans Syd Försäkrings AB	533	533	533	533
Aktier Inera AB	43	43	43	43
Andel i HBV	40	-	40	-
Andel i Kommuninvest ekonomisk förening	7 722	6 613	7 722	6 613
Andel i Kretslopp Sydost	6 284	7 637	6 284	7 637
Andel i Södra Skogsägarna ekonomisk förening	421	371	421	371
Övriga aktier och andelar	-	-	100	100
Summa aktier och andelar	23 933	24 087	15 153	15 307
Långfristiga fordringar				
Utlämnade lån övriga	500	500	500	500
Andra långfristiga värdepappersinnehav	-	-	243	243
Uppskjuten skattefordran	-	-	4 054	3 654
Andra långfristiga fordringar	-	-	560	397
Summa långfristiga fordringar	500	500	5 357	4 794
Summa finansiella anläggningstillgångar	24 433	24 587	20 510	20 101

Not 14 – Bidrag till infrastruktur

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Medfinansiering Tågstopp Södra Stambanan				
Sammanlagt bidrag till projektet	6 869	6 869	6 869	6 869
Ingående ackumulerad upplösning av bidrag	-3 270	-2 996	-3 270	-2 996
Årets upplösning av bidrag	-275	-274	-275	-274
Summa bidrag till infrastruktur	3 324	3 599	3 324	3 599

Bidraget ska lösas upp över 25 år med start år 2011

Not 15 – Förråd och exploateringsfastigheter

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Tomter och fastigheter som innehas för försäljning				
Ingående värde tomter	12 231	8 378	12 231	8 378
Årets anskaffning och iordningsställande av tomter	348	3 853	348	3 853
Årets försäljning av tomter	-171	-	-171	-
Omklassificering till anläggningstillgång	-2 272	-	-2 272	-
Summa tomter och fastigheter för försäljning	10 136	12 231	10 136	12 231
Förråd och varulager	367	422	1 847	1 989
Summa förråd och varulager	367	422	1 847	1 989
Totalt förråd och exploateringsfastigheter	10 503	12 653	11 983	14 220

Not 16 – Fordringar

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Kundfordringar	6 154	5 471	20 602	26 267
Statsbidragsfordringar	31 220	31 345	31 220	31 345
Fordran koncernkonto	-	60	-	60
Aktuella skattefordringar	-	-	507	362
Upplupna skatteintäkter	26 004	30 841	26 004	30 841
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23 314	23 172	28 423	25 522
Övriga kortfristiga fordringar	10 162	10 604	11 350	10 855
Summa fordringar	96 854	101 493	118 106	125 252

Not 17 – Kassa och bank

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Kassa	26	25	25	25
Kommunens bankkonto	117 996	151 510	117 996	151 510
Koncernens bankkonto	32 864	21 939	33 343	28 942
Likvidkonto hos Södra Skogsägarna	4 359	3 959	4 359	3 959
Summa kassa och bank	155 245	177 433	155 723	184 436

Not 18 – Eget kapital

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Ingående balans, övrigt eget kapital	473 523	435 524	649 436	587 627
		-	3	-25
Föregående års resultat	44 120	47 999	63 766	61 834
Årets förändring av resultatutjämningsreserv	-	-10 000		-
Summa, övrigt eget kapital	517 643	473 523	713 205	649 436
Resultatutjämningsreserv	60 000	60 000		
Årets resultat	32 369	44 120	45 857	63 766
Summa eget kapital	610 012	577 643	759 062	713 202

Not 19 – Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
PA-KL pensioner	575	668	575	668
Särskild avtalspension	7 144	5 481	7 144	5 481
Särskild löneskatt	1 873	1 492	1 873	1 492
Summa pensionsavsättningar (inkl särskild löneskatt)	9 592	7 641	9 592	7 641
Specifikation pensionsavsättningens förändring				
Ingående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	7 641	6 966	7 641	6 966
Nyintjänad pension, varav				
- särskild avtalspension	669	158	669	158
Årets utbetalningar	-191	-104	-191	-104
Ränta- och basbeloppsuppräknig	560	138	560	138
Ändring av försäkringstekniska grunder	-	-		
Övrig post	532	351	532	351
Förändring av löneskatt	381	132	381	132
Utgående avsättning till pensioner inkl löneskatt	9 592	7 641	9 592	7 641
<i>Utredningsgrad</i>	99 %	99 %	99 %	99 %
<i>Visstidsförordnanden (antal)</i>				
- Förtroendevalda	1	1	1	1
- Anställda	-	-	-	-

Visstidspension kan betalas ut till anställda eller förtroendevalda som har ett visstidsförordnande. Ett visstidsförordnande ger vanligtvis den anställde möjlighet att ta ut pension efter ett visst antal år. Pensionens storlek påverkas av hur länge den anställde har haft förordnandet men ett avtal leder inte alltid till att pensionen kommer att betalas ut, eftersom

samordning ofta sker med annan inkomst eller pension. Avtal om visstidspension upprättas även för förtroendevalda.

Vid årets slut finns sådant avtal för kommunstyrelsens före detta ordförande. Rätt till full pension gäller efter 12 års förordnande.

Not 20 – Andra avsättningar

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Avsatt för återställande av deponi				
Redovisat värde vid årets början	26 873	6 640	29 273	9 359
Nya avsättningar	-	20 000		20 014
Förändring av nuvärde	934	232	934	232
lanspråktaga avsättningar	-197	-	-197	-332
Utgående avsättning för återställande av deponi	27 610	26 872	30 010	29 273
Avsatt för sanering förorenad mark				
Redovisat värde vid årets början	9 275	9 195	9 275	9 195
Nya avsättningar	-	-		-
Förändring av nuvärde	302	314	302	314
lanspråktaga avsättningar	-644	-233	-644	-233
Utgående avsättning för sanering förorenad mark	8 933	9 276	8 933	9 276
Uppskjuten skatt	-	-	26 501	24 459
Andra avsättningar	-	-	-1 020	-
Summa andra avsättningar	36 543	36 148	64 424	63 008

Not 21 – Långfristiga skulder

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Långfristig upplåning i kreditinstitut	-	-	773 988	756 623
Långfristig leasingsskuld	45 918	47 103	10 547	11 128
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	1 094	1 506	1 094	1 506
Summa långfristiga skulder	47 012	48 609	785 629	769 257

De offentliga investeringsbidragen periodiseras över en tid som motsvarar nyttjandeperioden för den tillgång de avser. Det handlar om nyttjandeperioder på 20-33 år.

Not 22 – Kortfristiga skulder

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Kortfristiga skulder till koncernföretag	32 958	21 998	3 684	4 764
Leverantörsskulder	43 057	36 723	50 734	44 500
Personalens skatter, avgifter och avdrag	28 291	21 197	30 335	23 122
Semester och övertidsskuld	50 003	44 200	51 871	45 906
Avräkning skatteintäkter	-	-	-	-
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	47 734	53 885	58 069	81 416
Övriga kortfristiga skulder	10 907	10 613	10 485	14 776
Aktuella skatteskulder	-	-	6 763	362
Skulder till kreditinstitut	-	-	12 670	30 170
Förskottsbetalade hyror	-	-	5 627	6 147
Förutbetalda anslutningsavgifter	-	-	38 427	20 694
Upplupna räntekostnader	-	-	2 414	997
Förskott från kunder	-	-	4 443	42
Summa kortfristiga skulder	212 950	188 616	275 522	272 896

Not 23 – Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

Enligt LKBR 6:4 (Lagen om kommunal bokföring och redovisning) för kommuner betraktas intjänad pensionsrätt till och med 1997 inte som skuld utan som en ansvarsförbindelse. Denna del av pensionskulden uppräknas med förändringen av basbeloppet. Särskild löneskatt utgår på pensioner men betalas först när utbetalningen sker. Löneskatten uppgår för närvarande till 24,26 procent.

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Pensionsmedelsförvaltning (inkl särskild löneskatt)				
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	9 592	7 641	9 592	7 641
Ansvarsförbindelse - pensionsförpliktelser som inte upptagits bland avsättningar	250 401	248 955	250 401	248 955
Summa pensionsmedelsförvaltning	259 993	256 596	259 993	256 596
Specifikation ansvarsförbindelsens förändring				
Ingående ansvarsförbindelse inkl löneskatt	248 955	257 822	248 955	257 822
Ränte- och basbeloppsuppräknig	16 166	5 795	16 166	5 795
Ändring av försäkringstekniska grunder	-	-	-	-
Nyintjänad pension	-194	-214	-194	-214
Årets utbetalningar	-13 298	-12 253	-13 298	-12 253
Övrig post	-1 510	-464	-1 510	-464
Förändring av löneskatten	282	-1 731	282	-1 731
Utgående ansvarsförbindelse inkl löneskatt	250 401	248 955	250 401	248 955

Not 24 – Övriga ansvarsförbindelser

Belopp i tkr	Limit 2023	varav uttagna 2023	Limit 2022	varav uttagna 2022
Borgensåtagande kommunala bolag				
Sävebo AB	289 000	288 915	289 000	288 915
AB Sävsjö Industribyggnader	400 000	330 000	400 000	330 000
Njudung Energi Sävsjö AB	160 000		160 000	142 500
Savman AB	60 000	60 000	60 000	60 000
Stockarydsterminalen AB	5 000	1 875	5 000	2 215
Sävsjö Skytte Center ekonomisk förening	13 900	13 900	13 900	13 900
Högländets kommunalförbund	10 200	2 952	10 200	3 000
Summa kommunala bolag	938 100	697 642	938 100	840 530
Övriga borgensförbindelser				
Egna hem och småhus, SBAB	-	-	-	-
Summa övriga borgensförbindelser				
Summa totala borgensåtagande	938 100	697 642	938 100	840 530

Kommuninvest i Sverige AB

Sävsjö kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 295 kommuner och regioner som per 31 december 2023 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest Ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Sävsjö kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907 380 712 kronor och totala tillgångar till 562 022 704 021 kronor. Sävsjö kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 872 213 456 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 89 157 331 kronor.

Kommunförbundet i Jönköpings län

Kommunförbundet Jönköpings län avvecklades som organisation per den 31 december 2005. Kommunerna i Jönköpings län har övertagit pensionsförpliktelserna för den tidigare anställda personalen. Administrationen sköts av Jönköpings kommun. Avsatta medel för pensionerna finns i en stiftelse. Dessa räcker förmodligen för att säkerställa finansieringen av framtida pensionsutbetalningar. Om så inte sker ska kostnaderna fördelas mellan länets samtliga kommuner. Vid årets utgång överstiger värdet av placeringarna det totala pensionsåtagandet med 9 752 410 kronor.

Not 25 – Leasing

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Finansiella leasingavtal, fastigheter				
Totala minimileaseavgifter	69 799	72 465	16 316	17 001
Nuvärde minimileaseavgifter	47 101	48 250	10 841	11 127
- Därav förfall inom 1 år	2 584	2 584	661	661
- Därav förfall inom 1-5 år	9 568	9 568	2 422	2 422
- Därav förfall senare än 5 år	34 949	36 098	7 758	8 043
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	789	685	124	21

Not 26 – Justering för ej likviditetspåverkande poster

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Avskrivningar	29 021	27 280	69 920	66 338
Utrangeringar	218	4 913	218	4 913
Bokfört värde vid försäljningar	-	-	44	345
Gjorda avsättningar	2 346	20 988	1 378	23 234
Upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	275	274	275	274
Upplösning av statliga investeringsbidrag	-57	-53	-57	-53
Förändring av uppskjuten skattefordran	-	-	2 042	-654
Summa ej likviditetspåverkande poster	31 803	53 402	73 820	94 397

Not 27 – Poster som redovisas i annan sektion

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-98	-	201	557
Summa poster som redovisas i annan sektion	-98		201	557

Not 28 – Upplysning om upprättade särredovisningar

Njudung Energi Sävsjö AB upprättar årligen en särredovisning för VA-verksamheten enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Rapporten finns tillgänglig på deras webbplats www.njudung.se.

Särredovisningar upprättas av Njudung Energi även för fjärrvärmeverksamheten enligt fjärrvärmelagen (2008:263) samt för elnätverksamheten enligt ellagen (1997:857).

Not 29 - Uppllysning om kostnader för räkenskapsrevision

Belopp i tkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2023	2022	2023	2022
Kostnader för sakkunnigt biträde				
Räkenskapsrevision	150	130	356	261
Övrig revision	350	374	388	395
Summa kostnad för revision	500	504	744	656

Drift- och investeringsredovisning

Driftredovisning

Driftbudget

Inför 2023 antog Kommunfullmäktige en driftbudget för 2023 på totalt 5,1 miljoner kronor. Under 2023 har Kommunfullmäktige beslutat om att flytta 0,4 miljoner kronor från driftbudgeten till investeringsbudgeten. Det innebär att den totala driftbudgeten för 2023 uppgår till 5,5 miljoner kronor.

Beslut	Avser	Belopp, tkr
KF 2022 §102	Driftbudget grundbudget	5 119
KF 2023 §61	Från drift till investering, ljudutjämningsystem skolor	400
Driftbudget totalt		5 519

Driftresultat nämnder

(Inklusive interna poster)

Belopp tkr	Budget 2023	Utfall 2023	Utfall i % av Budget	Differens mot budget	Utfall 2022
Kommunfullmäktige	-1 465	-1 959	133,7	-494	-1 541
Kommunstyrelse, allmänna frågor	-80 977	-78 353	96,8	2 624	-65 705
Kommunstyrelse, teknisk nämnd	-27 118	-27 706	102,2	-588	-26 483
Barn- och utbildningsnämnd	-369 512	-370 533	100,3	-1 021	-355 965
Socialnämnd	-320 851	-320 481	99,9	370	-308 637
Kultur- och fritidsnämnd	-28 371	-28 175	99,3	196	-28 230
Myndighetsnämnd	-7 124	-6 619	92,9	505	-5 728
Överförmyndarnämnd	-1 696	-1 425	84,1	271	-1 428
Valnämnd	-41	-84	205,4	-43	-393
Revision	-849	-849	100,0	-	-820
Summa nämnder	-838 004	-836 184	99,8	1 820	-794 930
Justeras: poster som ej är hänförliga till Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen		-45 989			
Summa nämnder efter justering		-885 173			
Summa nämnder	-838 004	-836 184	99,8	1 820	-794 930
Finansförvaltning	843 523	868 553	103,0	25 030	839 050
Årets resultat	5 519	32 369	586,6	26 850	44 120

Kommentar till nämndernas budgetavvikelse

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott på 2,6 miljoner kronor. En del av budgetöverskottet beror på vakanta tjänster, föräldraledighet och sjukskrivning på ekonomiavdelningen och för fastighetsavdelningen har ett utbetalt elstöd bidragit till överskottet. På utvecklingsavdelningen har förseningar i tillväxthöjande åtgärder inneburit att budget inte kunnat nyttjas.

Inom kommunstyrelsens avdelningar finns också verksamheter som redovisar underskott. Personalavdelningen har haft ökade kostnader för lön- och HRsystem och kostnaderna för flytten av lönehanteringen till Vetlanda blev högre än budgeterat. Räddningstjänsten har haft en hyreskostnad för den nya brandstationen i Stockaryd som inte rymts inom budget.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott på 1 miljon kronor. Underskottet blev lägre än tidigare lämnade prognoser. Även kostnadsökningarna inom resultatenheter kost och skolskjuts blev lägre än befarat.

Förskolan redovisar ett överskott på 4,8 miljoner. Högre barnomsorgintäkter och att de inte nyttjat budgeten för moduler i Stockaryd är några förklaringar. Gymnasiet redovisar ett underskott på 4,6 miljoner kronor och grundskolan ett underskott på 2,6 miljoner kronor. Grundskolan har känt av kostnadsutvecklingen för både kost och skolskjuts och gymnasiet har haft högre kostnader för köp av skolplatser i andra kommuner. Elevboendet har haft vakanta platser och de nya lokalerna för motocross har också inneburit högre hyreskostnader.

Socialnämndens redovisar ett resultat i nivå med budget, plus 0,4 miljoner kronor vilket är betydligt bättre än tidigare lämnade prognoser.

Funktionshinderomsorgen redovisar ett överskott på 5,2 miljoner kronor medan individ- och familjeomsorgen redovisar ett underskott på 5,1 miljoner kronor. Överskottet inom funktionshinderomsorgen förklaras med att budget för placeringar inom LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) inte behövt användas under året. Inom individ- och familjeomsorgen beror underskottet främst på otillräcklig budget för externa placeringar samt ökade kostnader för försörjningsstöd. Äldreomsorgen redovisar ett underskott på 1,3 miljoner kronor. Underskottet beror på höga kostnader inom hemtjänsten på grund av mer omfattande insatser och ökade omvårdnadsbehov.

Övriga nämnder redovisar mindre budgetavvikelse även om enskilda verksamheter har haft det tuffare. En sådan är gata och park som haft ökade kostnader för vägunderhåll.

Finansförvaltningens överskott beror framför allt på ökade skatteintäkter och generella bidrag men också på ett positivt finansnetto samt lägre kostnader för avskrivningar.

Personalomkostnader och pensionskostnader blev däremot betydligt högre än vad som budgeterats.

Barn- och utbildningsnämnden och socialnämndens verksamheter står för 82,6 procent av nämndernas totala nettoram vilket är något lägre än föregående år (83,6 procent).

Driftredovisning bolag - sammanställning

Belopp tkr	Budget 2023	Årets resultat före dispositioner och skatt	Utfall i % av Budget	Differens mot budget	Årets resultat 2022
Sävebo AB	4 458	4 074	91	-384	7 754
AB Sävsjö Industribyggnader	3 920	5 114	130	1 194	5 124
SavMan AB	1 841	2 310	125	469	2 894
Njudung Energi Sävsjö AB	7 825	5 194	66	-2 631	9 754
Sävsjö Näringslivs AB	6	512	8 533	506	108
Stockarydsterminalen AB	46	598	1 300	552	1 480
Sävsjö Skyttecenter ekonomisk förening	62	281	453	219	272
Höglandets kommunalförbund	1 235	4 546	368	3 311	3 188
Summa resultat före dispositioner och skatt	19 393	22 629	117	3 236	30 574

Kommentar till bolagens budgetavvikelse

Sävebo gör ett bra resultat, dock något sämre än budget som framför allt beror på kraftigt ökade

pensionskostnader. Man flaggar för kraftigt ökade räntekostnader under kommande år i takt med att lån sätts om.

Sävsjö Industribyggnader går också starkt. En del i det är att de två största hyresavtalen gör att hyresgästerna står för räntekostnaderna på respektive fastighet. Det gör att bolaget inte blir så känsligt för svängningar i ränteläget. Utmaningen för företaget är att bibehålla en hög uthyrningsgrad så att man kan arbeta med underhåll och amortera på lånen.

SavMans verksamhet rullar på. Intäkterna består till huvuddelen av nätavgifter samt försäljning av internetkapacitet. Försäljning av internetkapacitet följer i princip budget, men är historiskt fortsatt hög då behovet av mer bandbredd uppstått. Investeringar gällande nyanslutningar minskar i takt med att vi börjar bli färdigbyggda inom hela Sävsjö kommun.

För Njudung Energi Sävsjö finns ett konstant behov av underhåll och reinvestering av de anläggningar som förvaltas och ambitionen är att öka aktiviteten inom detta område. Detta gäller i synnerhet för våra VA-anläggningar (vatten och avlopp) där det finns ett omfattande behov av renovering och nybyggnationer. Med tanke på de ökade kostnaderna som bolaget har, främst relaterad till den höga inflationen, samt att taxorna inte höjts i motsvarande mån förväntas bolagen de närmsta åren redovisa ett lägre rörelseresultat än under tidigare år.

Stockarydsterminalen har under året gått med vinst men behöver få in mer volymer för att kunna öka omsättningen.

Högländets kommunalförbund består av tre verksamheter: Högländets verksamhetsstöd, Högländets familjerätt, Högländets IT samt ett förbundsledningskontor. Den positiva avvikelser jämfört med budget beror främst på Högländets IT, som under året har lägre personalkostnader, lägre avskrivningar och högre intäkter än budgeterat.

Investeringsredovisning

Investeringsbudget

Inför 2023 antog Kommunfullmäktige en investeringsbudget för 2023 på totalt 133,9 miljoner kronor. Från tidigare års investeringsbudget överfördes sammanlagt 14,7 miljoner kronor. Under 2023 har Kommunfullmäktige beslutat om tillägg till investeringsbudgeten med totalt 5,5 miljoner kronor. Bland annat tidigare lades investeringsbudgeten för Sockerklarar lekplats. Beslut har även tagits om att förvärva fastigheten Hetseryd 2:4.

Beslut	Avser	Belopp, tkr
KF 2022 §130	Investeringsbudget grundbudget	133 910
KF 2022 §101	Överföring investeringsbudget från tidigare år	14 713
KF 2023 §61	Från drift till investering, ljudutjämningsystem skolor	400
KF 2023 §32	Sockerklarar lekplats	1 500
KF 2023 §23	Köp av Hetseryd 2:4	3 400
KF 2023 §147	Köp av Hetseryd 2:7	190
Investeringsbudget totalt		154 113

Investeringar per nämnd

Belopp i tkr	Årets budget	Årets utfall	Utfall i % av Budget	Differens mot budget
Kommunstyrelsen allmänna frågor	112 909	74 540	66,0	38 369
Kommunstyrelsen teknisk nämnd	10 400	9 956	95,7	444
Barn- och utbildningsnämnden	6 216	6 159	99,1	57
Socialnämnden	2 668	1 456	54,6	1 212
Kultur- och fritidsnämnden	21 280	22 418	105,3	-1 138
Myndighetsnämnden	640	-	0,0	640

Summa nämnder	154 113	114 529	74,3	39 584		
Avgår offentliga investeringsbidrag		63				
Avgår exploateringstillgångar		-348				
Summa investeringsutgifter		114 244				
Belopp i tkr	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
	Beslutad budget totalt	Ack. utfall	Prognos totalutgift	Årets budget	Årets utfall	Årets avvikelser
Särskilda investeringsbeslut - avslutade						
Trafikåtgärder Hägne-Ripan	2 000	1 513	1 513	0	148	-148
Maskiner nytt arbetslag VA	2 250	2 192	2 192	2 250	2 192	58
Möbler Rörviks skolas matsal	300	318	318	300	318	-18
Möbler Rörviks skola	3 000	3 051	3 051	3 000	3 051	-51
Ljudutjämningsystem skolor	400	398	398	400	398	2
Förvärv Hetseryd 3:4	3 400	3 407	3 407	3 400	3 407	-7
Särskilda investeringsbeslut - pågående						
Ombyggnad lokaler gata/park	32 000	6 760	32 000	24 000	5 566	18 434
Möbler ny lokal gata/park	350	0	350	350	0	350
Nybyggnation Rörviks skola	102 000	84 404	102 000	31 500	28 885	2 615
Ombyggnad Ringgården	55 500	15 008	55 500	22 500	13 252	9 248
Renovering Kommunhuset	4 400	3 141	4 400	600	701	-101
Nybyggnation korttidsboende	24 000	7 093	24 000	5 000	7 093	-2 093
Nybyggnation förskola Vrigstad	51 000	434	51 000	1 000	434	566
Räddningsfordon	4 800	0	4 800	4 800	0	4 800
Säkerhetsskyddsåtgärder	4 669	629	4 669	4 669	629	4 040
Vägbro toftaån, femtinge	1 000	505	1 000	0	41	-41
Åtgärder GC-plan	650	402	650	500	333	167
Sockerklaras lekplats	1 500	911	1 500	1 500	911	589
Bro slottsruin	4 500	128	4 500	0	128	-128
Verksamhetssystem Pulsen Combine	4 000	4 652	5 500	668	0	668
Belysning Elljusspår	4 200	3 508	4 200	1 400	1 447	-47
Ishallen kylsystem	10 000	11 364	11 500	10 000	11 272	-1 272
Ishallen sarg/ispist	7 000	7 261	8 000	7 000	7 261	-261
Utredning solceller Sporthallen	100	18	18	100	18	82
Inredning till bibliotek, Rörvik	530	390	530	530	390	140
Utrustning meröppet bibliotek, Rörvik	250	0	250	250	0	250
Renovering familjebad	1 000	753	1 000	1 000	753	247
Sävsjö camping vinterbonad	600	322	322	0	267	-267

GIS-plattform	500	56	200	260	0	260
Karta GIS-system	380	0	380	280	0	280
Summa särskilda beslut	326 279	158 618	329 148	127 257	88 895	38 362
Aterkommande investeringsmedel						
Fastighetsåtgärder				10 250	9 803	447
Exploatering				1 590	1 589	1
Åtgärder på gator och vägar				3 483	3 689	-206
Samhällsutvecklande åtgärder				2 275	1 915	360
Fordon				1 122	1 301	-179
Investeringar i fritidsanläggningar				864	873	-9
Utemiljö förskolor				716	813	-97
Trygghetslarm				500	-	500
Inventarier - Barn- och utbildningsförvaltningen				1 400	1 234	166
Inventarier - socialförvaltningen				1 500	1 457	43
Inventarier - kommunal service				552	552	-
Övrigt				2 604	2 408	196
Summa återkommande investeringar				26 856	25 634	1 222
Summa investeringar totalt	326 279	158 618	329 148	154 113	114 529	39 584

Kommentar till investeringsredovisning

Nämnderna har tillsammans investerat för 114,5 miljoner kronor vilket motsvarar 74,3 procent av budgeten på 154,1 miljoner kronor. Det betyder att det är investeringsbudget på 39,6 miljoner kronor som inte har nyttjats under året.

Några av de beslutade investeringarna har inte kunnat genomföras under året. Ombyggnation av en lokal till gata/park-avdelningen är en sådan. Byggnationen har blivit försenad men är igång och kommer slutföras under 2024. För ombyggnationen finns en investeringsbudget för 2023 på totalt 24 miljoner kronor, varav 5,6 miljoner kronor har använts under året. De 18,4 miljoner kronorna som återstår får efter beslut av Kommunfullmäktige flyttas med till 2024. En annan investering som blivit försenad är inköp av fordon till Räddningstjänsten med en budget på 4,8 miljoner kronor. Dessa är beställda och leverans förväntas under våren 2024. Ombyggnationen av Ringgården har blivit lite försenad i starten men förväntas vara klart enligt tidsplanen under våren 2025. Förseningen ger dock en budgetavvikelse för 2023 på 9,2 miljoner kronor.

Av genomförda investeringar står 88,9 miljoner kronor för specifika investeringar och 25,6 miljoner kronor för återkommande investeringar. Här ingår bland annat investeringar i befintliga fastigheter och åtgärder på gator och vägar.

Den enskilt största investeringen är nybyggnad av Rörvik skola som färdigställdes 2023. Kvar att göra är rivning av den gamla skolan samt iordningsställande av utemiljö. Tre större investeringar har påbörjats under året. Det är ombyggnad av Ringgården, nybyggnad av korttidsboende samt ombyggnad av Svarven 1. Dessutom har en del investeringar gjorts i ishallen i kylsystem, sarg och pist. Åtgärderna i ishallen blev 1,5 miljoner kronor dyrare än budgeterat på grund av att projektledning behövde köpas in externt och att vissa oväntade anpassningar av lokalen behövde göras.